Marko

Contents

Mahubiri Ya Yohana Mbatizaji1Ubatizo Wa Yesu1Majaribu Ya Yesu1Yesu Aanza Kuhubiri1Yesu Awaita Wanafunzi Wanne2Yesu Amtoa Pepo Mchafu2Yesu Amponya Mama Mkwe Wa Simoni2Yesu Aponya Wengi2Yesu Aenda Galilaya3Yesu Amtakasa Mwenye Ukoma3Yesu Amponya Mtu Aliyepooza3Yesu Amwita Lawi4Yesu Aulizwa Kuhusu Kufunga4Bwana Wa Sabato5Mtu Aliyepooza Mkono Aponywa5Umati Wa Watu Wamfuata Yesu6Yesu Achagua Mitume Kumi Na Wawili6Yesu Na Beelzebuli6Mama Na Ndugu Zake Yesu7Mfano Wa Mpanzi7Sababu Za Mifano8Yesu Afafanua Maana Ya Mfano Wa Mbegu8Mfano Wa Taa8Mfano Wa Mbegu Inayoota9Mfano Wa Mbegu Ya Haradali9Yesu Atuliza Dhoruba9Yesu Amponya Mtu Mwenye Pepo10Mwanamke Aponywa11Yesu Amfufua Binti Yairo11Nabii Hana Heshima Kwao12Yesu Awatuma Wale Kumi Na Wawili12Yohana Mbatizaji Akatwa Kichwa13Yesu Awalisha Wanaume 5,00014Yesu Atembea Juu Ya Maji15Kilicho Safi Na Kilicho Najisi16Imani Ya Mwanamke Msirofoinike17Yesu Amponya Mtu Aliyekuwa Kiziwi Na Bubu17Yesu Alisha Wanaume 4,00018Mafarisayo Waomba Ishara18Chachu Ya Mafarisayo Na Ya Herode19Yesu Amponya Kipofu Huko Bethsaida19Petro Amkiri Yesu Kuwa Ndiye Kristo20Yesu Atabiri Kifo Chake20Yesu Ageuka Sura21Mvulana Mwenye Pepo Mchafu Aponywa21Yesu Atabiri Tena Kifo Chake Na Ufufuo22Mabishano Kuhusu Aliye Mkuu Zaidi23Yeyote Asiye Kinyume Nasi Yuko Upande Wetu23Kusababisha Kutenda Dhambi23Mafundisho Kuhusu Talaka24Yesu Anawabariki Watoto Wadogo24Kijana Tajiri25Yesu Atabiri Mara Ya Tatu Kufa Na Kufufuka Kwake26Ombi La Yakobo Na Yohana26Yesu Amponya Kipofu Bartimayo27Yesu Aingia Yerusalemu Kwa Shangwe27Yesu Alaani Mtini Usiozaa28Yesu Atakasa Hekalu28Mtini Ulionyauka29Swali Kuhusu Mamlaka Ya Yesu29Mfano Wa Wapangaji Waovu30Swali Kuhusu Kulipa Kodi31Ndoa Wakati Wa Ufufuo31Amri Iliyo Kuu32Kristo Ni Mwana Wa Nani?32Yesu Awatahadharisha Watu Kuhusu Walimu Wa Sheria33Sadaka Ya Mjane33Dalili Za Siku Za Mwisho33Mateso Yatabiriwa33Chukizo La Uharibifu34Kuja Kwa Mwana Wa Adamu34Somo Kuhusu Mtini35Hakuna Ajuaye Siku Wala Saa35Shauri La Kumuua Yesu35Yesu Kupakwa Mafuta Huko Bethania35Yuda Akubali Kumsaliti Yesu36Yesu Ala Pasaka Na Wanafunzi Wake36Kuanzishwa Kwa Meza Ya Bwana37Yesu Atabiri Kuwa Petro Atamkana37Yesu Aomba Katika Bustani Ya Gethsemane38Yesu Akamatwa38Yesu Mbele Ya Baraza La Wayahudi39Petro Amkana Yesu40Yesu Mbele Ya Pilato40Pilato Amtoa Yesu Asulubiwe41Askari Wamdhihaki Yesu41Kusulubiwa Kwa Yesu42Kifo Cha Yesu Msalabani42Maziko Ya Yesu43Kufufuka Kwa Yesu43Yesu Anamtokea Maria Magdalene44Yesu Awa-

tokea Wanafunzi Wawili44Yesu Awaagiza Wale Wanafunzi Kumi Na Mmoja44[Yesu Apaa Kwenda Mbinguni44

Marko

Mahubiri Ya Yohana Mbatizaji
(Mathayo 3:1-12; Luka 3:1-8; Yohana
1:19-28)

1Mwanzo wa Injili ya Yesu Kristo,
Mwana wa Mungu.

2Kama ilivyoandikwa katika kitabu
cha nabii Isaya:

“ Tazama, nitamtuma mjumbe
wangu mbele yako,

a takayetengeneza njia mbele
yako”:

3“sauti ya mtu aliaye nyikani.

‘ Itengenezeni njia ya Bwana,

y anyoosheni mapito yake.’ ” 4
Yohana alikuja, akibatiza huko
nyikani, akihubiri ubatizo wa toba
kwa ajili ya msamaha wa dhambi. 5
Watu kutoka Uyahudi wote na
sehemu zote za Yerusalemu walikuwa
wakimwendea. Nao wakaziungama
dhambi zao, akawabatiza katika Mto
Yordani. 6 Yohana alivaa mavazi
yaliyotengenezwa kwa singa za
ngamia na mkanda wa ngozi kiunoni
mwake. Chakula chake kilikuwa
nzige na asali ya mwitu. 7 Naye
alihubiri akisema, “Baada yangu
atakuja yeye aliye na uwezo kuniliko
mimi, ambaye sistahili hata kuinama
na kulegeza kamba za viatu vyake.
8 Mimi nawabatiza kwa maji, lakini
yeye atawabatiza kwa Roho
Mtakatifu.”
Ubatizo Wa Yesu
(Mathayo 3:13-17; Luka 3:21-22)

9Wakati huo Yesu akaja kutoka
Nazareti ya Galilaya, naye
akabatizwa na Yohana katika Mto
Yordani. 10 Yesu alipokuwa akitoka
ndani ya maji, aliona mbingu
zikifunguka na Roho akishuka juu
yake kama hua. 11 Nayo sauti
kutoka mbinguni ikasema, “Wewe ni
Mwanangu mpendwa; nami
nimependezwa nawe sana.”
Majaribu Ya Yesu
(Mathayo 4:1-11; Luka 4:1-13)

12Wakati huo huo, Roho
akamwongoza Yesu kwenda nyikani,
13 naye akawa huko nyikani kwa
muda wa siku arobaini, akijaribiwa
na Shetani. Alikaa na wanyama wa
mwituni, nao malaika
wakamhudumia.
Yesu Aanza Kuhubiri

14Baada ya Yohana kukamatwa na
kutiwa gerezani, Yesu aliingia
Galilaya akaanza kuhubiri habari
njema ya Mungu, 15 akisema,
“Wakati umewadia, Ufalme wa
Mungu umekaribia. Tubuni na
kuiamini Habari Njema.”
Yesu Awaita Wanafunzi Wanne
(Mathayo 4:12-22; Luka 4:14-15;
5:1-11)

16Yesu alipokuwa akitembea
kando ya Bahari ya Galilaya,
aliwaona Simoni na Andrea nduguye
wakizitupa nyavu zao baharini, kwa
kuwa wao walikuwa wavuvi. 17
Yesu akawaambia, “Njooni, nifuateni
nami nitawafanya mwe wavuvi wa

watu.” 18 Mara wakaacha nyavu
zao, wakamfuata.

19Alipokwenda mbele kidogo,
akamwona Yakobo mwana wa
Zebedayo na Yohana nduguye,
wakiwa kwenye mashua yao
wakizitengeneza nyavu zao. 20 Papo
hapo akawaita, nao wakamwacha
Zebedayo baba yao kwenye mashua
pamoja na watumishi wa kuajiriwa,
nao wakamfuata Yesu.

Yesu Amtoa Pepo Mchafu
(Luka 4:31-37)

21Wakaenda mpaka Kapernaumu.
Ilipofika siku ya Sabato, mara Yesu
akaingia sinagogi, akaanza
kufundisha. 22 Watu wakashangaa
sana kwa mafundisho yake, kwa
maana aliwafundisha kama yeye
aliye na mamlaka, wala si kama
walimu wa sheria. 23 Wakati huo
huo katika sinagogi lao palikuwa na
mtu aliyekuwa amepagawa na pepo
mchafu, 24 naye akapiga kelele
akisema, “Tuna nini nawe, Yesu wa
Nazareti? Je, umekuja
kutuangamiza? Ninakujua wewe ni
nani. Wewe ndiwe Aliye Mtakatifu
wa Mungu!”

25Lakini Yesu akamkemea,
akamwambia, “Nyamaza kimya!
Nawe umtoke!” 26 Yule pepo
mchafu akamtikisatikisa huyo mtu
kwa nguvu, kisha akamtoka akipiga
kelele kwa sauti kubwa.

27Watu wote wakashangaa, hata
wakaulizana wao kwa wao, “Haya ni
mambo gani? Ni mafundisho mapya,
tena yenye mamlaka! Anaamuru hata
pepo wachafu, nao wanamtii!” 28
Sifa zake zikaanza kuenea haraka
katika eneo lote la karibu na Galilaya.

Yesu Amponya Mama Mkwe Wa Simoni
(Mathayo 8:14-15; Luka 4:38-39)

29Mara walipotoka katika
sinagogi, walikwenda pamoja na
Yakobo na Yohana hadi nyumbani
kwa Simoni na Andrea. 30 Mama
mkwe wa Simoni alikuwa kitandani,
ana homa, nao wakamweleza Yesu
habari zake. 31 Hivyo Yesu
akamwendea, akamshika mkono na
kumwinua. Kisha homa ikamwacha,
naye akaanza kuwahudumia.

Yesu Aponya Wengi
(Mathayo 8:16-17; Luka 4:40-41)

32Jioni ile baada ya jua kutua,
watu wakamletea Yesu wagonjwa
wote na waliopagawa na pepo
wachafu. 33 Mji wote ukakusanyika
mbele ya nyumba hiyo. 34 Yesu
akawaponya watu wengi waliokuwa
na magonjwa ya aina mbalimbali.
Akawatoa pepo wachafu wengi,
lakini hakuwaacha hao pepo wachafu
waseme, kwa sababu walimjua yeye
ni nani.

Yesu Aenda Galilaya
(Luka 4:42-44)

35Alfajiri na mapema sana
kulipokuwa bado kuna giza, Yesu
akaamka, akaondoka, akaenda
mahali pa faragha ili kuomba. 36
Simoni na wenzake wakaenda
kumtafuta, 37 nao walipomwona,
wakamwambia, “Kila mtu
anakutafuta!”

38Yesu akawajibu, “Twendeni
mahali pengine kwenye vijiji jirani,

ili niweze kuhubiri huko pia, kwa sababu hicho ndicho nilichokuja kukifanya.” [39] Kwa hiyo akazunguka Galilaya kote, akihubiri katika masinagogi yao na kutoa pepo wachafu.

Yesu Amtakasa Mwenye Ukoma
(Mathayo 8:1-4; Luka 5:12-16)

40Mtu mmoja mwenye ukoma alimjia Yesu, akamwomba akipiga magoti, akamwambia, “Ukitaka, waweza kunitakasa.”

41Yesu, akiwa amejawa na huruma, akanyoosha mkono wake akamgusa, akamwambia, “Nataka. Takasika!” [42] Mara ukoma ukamtoka, naye akatakasika. [43] Baada ya Yesu kumwonya vikali, akamruhusu aende zake [44] akimwambia, “Hakikisha humwambii mtu yeyote habari hizi, bali nenda ukajionyeshe kwa kuhani, na ukatoe sadaka alizoagiza Mose kwa utakaso wako, ili kuwa ushuhuda kwao.” [45] Lakini yule mtu akaenda akaanza kutangaza habari za kuponywa kwake waziwazi. Kwa hiyo, Yesu hakuweza tena kuingia katika miji waziwazi lakini alikaa sehemu zisizo na watu. Hata hivyo watu wakamfuata huko kutoka kila upande.

Yesu Amponya Mtu Aliyepooza
(Mathayo 9:1-8; Luka 5:17-26)

2Baada ya siku kadhaa Yesu alirudi Kapernaumu, watu wakasikia kwamba amerudi nyumbani. [2] Hivyo watu wengi wakakusanyika kiasi kwamba hapakubaki nafasi yoyote hata mlangoni! Naye akawahubiria Neno. [3] Ndipo baadhi ya watu wakaja wakamletea Yesu mtu aliyepooza, akiwa amebebwa na watu wanne. [4] Kwa kuwa walikuwa hawawezi kumfikisha kwa Yesu kwa ajili ya umati wa watu, walitoboa tundu kwenye paa mahali pale alipokuwa Yesu, wakamshusha yule aliyepooza kwa kitanda alichokuwa amelalia. [5] Yesu alipoiona imani yao, alimwambia yule mtu aliyepooza, “Mwanangu, dhambi zako zimesamehewa.”

6Basi baadhi ya walimu wa sheria waliokuwa wameketi huko wakawaza mioyoni mwao, [7] “Kwa nini mtu huyu anasema hivi? Huyu anakufuru! Ni nani awezaye kusamehe dhambi isipokuwa Mungu peke yake?”

8Mara moja Yesu akatambua rohoni mwake kile walichokuwa wanawaza mioyoni mwao, naye akawaambia, “Kwa nini mnawaza hivyo mioyoni mwenu? [9] Je, ni lipi lililo rahisi zaidi: kumwambia huyu aliyepooza, ‘Umesamehewa dhambi zako,’ au kusema, ‘Inuka, uchukue mkeka wako, uende’? [10] Lakini ili mpate kujua ya kwamba Mwana wa Adamu anayo mamlaka duniani kusamehe dhambi…” Yesu akamwambia yule aliyepooza, [11] “Nakuambia, inuka, chukua mkeka wako, uende nyumbani kwako.” [12] Yule mtu aliyekuwa amepooza akasimama, akachukua mkeka wake, akatembea machoni pao wote! Jambo hili likawashangaza wote, wakamtukuza Mungu, wakisema, “Hatujapata kuona jambo kama hili kamwe!”

Yesu Amwita Lawi
(Mathayo 9:9-13; Luka 5:27-32)

13Yesu akaenda tena kandokando ya Bahari ya Galilaya. Umati mkubwa wa watu ukamfuata, naye akaanza kuwafundisha. [14] Alipokuwa akitembea, akamwona Lawi mwana wa Alfayo ameketi forodhani mahali pa kutoza ushuru, akamwambia, "Nifuate." Lawi akaondoka, akamfuata Yesu.

15Yesu alipokuwa akila chakula nyumbani mwa Lawi, watoza ushuru wengi pamoja na "wenye dhambi" walikuwa wakila pamoja naye na wanafunzi wake, kwa maana kulikuwa na watu wengi waliokuwa wakimfuata. [16] Baadhi ya walimu wa sheria waliokuwa Mafarisayo walipomwona akila pamoja na watoza ushuru na "wenye dhambi," wakawauliza wanafunzi wake: "Mbona Yesu anakula pamoja na watoza ushuru na 'wenye dhambi'?"

17Yesu aliposikia haya akawaambia, "Watu wenye afya hawahitaji tabibu, bali walio wagonjwa. Sikuja kuwaita wenye haki, bali wenye dhambi."

Yesu Aulizwa Kuhusu Kufunga

(Mathayo 9:14-17; Luka 5:33-39)

18Basi wanafunzi wa Yohana pamoja na Mafarisayo walikuwa wakifunga. Baadhi ya watu wakamjia Yesu na kumuuliza, "Mbona wanafunzi wa Yohana na wa Mafarisayo hufunga lakini wanafunzi wako hawafungi?"

19Yesu akawajibu, "Wageni wa bwana arusi wawezaje kufunga wakati angali pamoja nao? Wakati bwana arusi bado yuko pamoja nao, hawawezi kufunga. [20] Lakini wakati utafika ambapo bwana arusi ataondolewa kwao. Siku hiyo ndipo watakapofunga.

21"Hakuna mtu ashoneaye kiraka cha nguo mpya kwenye nguo iliyochakaa. Akifanya hivyo, kile kiraka kipya kitachanika kutoka ile nguo iliyochakaa, nayo itachanika zaidi. [22] Wala hakuna mtu awekaye divai mpya kwenye viriba vikuukuu. Akifanya hivyo, ile divai mpya itavipasua hivyo viriba, nayo hiyo divai itamwagika na viriba vitaharibika. Lakini divai mpya huwekwa kwenye viriba vipya."

Bwana Wa Sabato

(Mathayo 12:1-8; Luka 6:1-5)

23Siku moja ya Sabato, Yesu pamoja na wanafunzi wake walikuwa wakipita katikati ya mashamba ya nafaka. Walipokuwa wakitembea, wanafunzi wake wakaanza kuvunja masuke. [24] Mafarisayo wakamwambia, "Tazama, mbona wanafanya jambo lisilo halali kufanywa siku ya Sabato?"

25Yesu akawajibu, "Je, hamjasoma kamwe alivyofanya Daudi wakati yeye na wenzake walikuwa na njaa, wakahitaji chakula? [26] Daudi aliingia katika nyumba ya Mungu, wakati Abiathari alikuwa kuhani mkuu, akaila ile mikate iliyowekwa wakfu, ambayo ni halali kuliwa na makuhani peke yao. Naye pia akawapa wenzake."

27Kisha Yesu akawaambia, "Sabato ilifanyika kwa ajili ya mwanadamu, lakini si mwanadamu kwa ajili ya

Sabato. 28 Hivyo, Mwana wa
Adamu ndiye Bwana wa Sabato.”

Mtu Aliyepooza Mkono Aponywa
(Mathayo 12:9-14; Luka 6:6-11)

3Yesu akaingia tena ndani ya
sinagogi, na huko palikuwa na mtu
aliyepooza mkono. 2 Wakawa
wanamwangalia waone kama
atamponya siku ya Sabato, ili wapate
sababu ya kumshtaki. 3 Yesu
akamwambia yule mwenye mkono
uliopooza, “Njoo hapa mbele ya watu
wote.”

4Kisha Yesu akawauliza, “Je, ni
lipi lililo halali siku ya Sabato: Ni
kutenda mema au kutenda mabaya?
Ni kuokoa maisha au kuua?” Lakini
wao wakanyamaza kimya.

5Yesu akawatazama pande zote
kwa hasira, akahuzunika sana kwa
ajili ya ugumu wa mioyo yao.
Akamwambia yule mtu mwenye
mkono uliopooza, “Nyoosha mkono
wako.” Akaunyoosha, nao
ukaponywa kabisa! 6 Kisha
Mafarisayo wakatoka nje, nao
wakaanza kufanya shauri la kumuua
Yesu wakiwa na Maherode.

Umati Wa Watu Wamfuata Yesu

7Yesu pamoja na wanafunzi wake
wakaondoka huko wakaenda
baharini, nao umati mkubwa wa
watu kutoka Galilaya ukamfuata. 8
Waliposikia mambo yote aliyokuwa
akiyafanya, umati mkubwa wa watu
ukamjia kutoka Uyahudi,
Yerusalemu, Idumaya, na ng’ambo ya
Yordani, pamoja na wale wa sehemu
za karibu na Tiro na Sidoni. 9 Kwa
sababu ya umati mkubwa wa watu,
aliwaambia wanafunzi wake waweke
tayari mashua ndogo kwa ajili yake,
ili kuwazuia watu kumsonga. 10
Kwa kuwa alikuwa amewaponya
wagonjwa wengi, wale wenye
magonjwa walikuwa wanasukumana
ili wapate kumgusa. 11 Kila mara
pepo wachafu walipomwona,
walianguka chini mbele yake na
kupiga kelele wakisema, “Wewe
ndiwe Mwana wa Mungu.” 12 Lakini
aliwaonya wasimseme yeye ni nani.

Yesu Achagua Mitume Kumi Na Wawili
(Mathayo 10:1-4; Luka 6:12-16)

13Yesu akapanda mlimani na
kuwaita wale aliowataka, nao
wakamjia. 14 Akawachagua kumi na
wawili, ambao aliwaita mitume, ili
wapate kuwa pamoja naye, na
awatume kwenda kuhubiri 15 na
kuwa na mamlaka ya kutoa pepo
wachafu. 16 Hawa ndio wale kumi
na wawili aliowachagua: Simoni
(ambaye alimwita Petro); 17 Yakobo
mwana wa Zebedayo, na Yohana
nduguye (ambao aliwaita Boanerge,
maana yake Wana wa Ngurumo); 18
Andrea, Filipo, Bartholomayo,
Mathayo, Tomaso, Yakobo mwana
wa Alfayo, Thadayo, Simoni
Mkananayo, 19 na Yuda Iskariote
aliyemsaliti Yesu.

Yesu Na Beelzebuli
(Mathayo 12:22-32; Luka 11:14-23;
12:10)

20Kisha Yesu aliporudi nyumbani,
umati wa watu ukakusanyika tena,
kiasi kwamba yeye na wanafunzi
wake hawakuweza kula chakula. 21
Ndugu zake walipopata habari
wakaja ili kumchukua kwa maana

watu walikuwa wakisema,
“Amerukwa na akili.”

22Walimu wa sheria walioteremka
kutoka Yerusalemu walisema,
“Amepagawa na Beelzebuli! [1]
Anatoa pepo wachafu kwa kutumia
mkuu wa pepo wachafu!”

23Basi Yesu akawaita na
kuzungumza nao kwa mifano
akasema: “Shetani awezaje kumtoa
Shetani? 24 Kama ufalme
ukigawanyika dhidi yake wenyewe,
ufalme huo hauwezi kusimama. 25
Nayo nyumba kama ikigawanyika
dhidi yake yenyewe, nyumba hiyo
haiwezi kusimama. 26 Naye Shetani
kama akijipinga mwenyewe na awe
amegawanyika, hawezi kusimama
bali mwisho wake umewadia. 27
Hakuna mtu yeyote awezaye kuingia
kwenye nyumba ya mtu mwenye
nguvu na kuteka nyara mali zake
asipomfunga kwanza yule mwenye
nguvu. Ndipo ataweza kuteka nyara
mali zake. 28 Amin, nawaambia,
dhambi zote na makufuru yote ya
wanadamu watasamehewa. 29
Lakini yeyote anayemkufuru Roho
Mtakatifu hatasamehewa kamwe,
atakuwa na hatia ya dhambi ya
milele.”

30Yesu alisema hivi kwa sababu
walikuwa wanasema, “Ana pepo
mchafu.”

Mama Na Ndugu Zake Yesu
(Mathayo 12:46-50; Luka 8:19-21)

31Kisha wakaja ndugu zake Yesu
pamoja na mama yake. Wakasimama
nje, wakamtuma mtu kumwita. 32
Umati wa watu ulikuwa umeketi
kumzunguka, nao wakamwambia,
“Mama yako na ndugu zako wako
nje, wanakutafuta.”

33Akawauliza, “Mama yangu na
ndugu zangu ni nani?”

34Kisha akawatazama wale watu
waliokuwa wameketi kumzunguka
pande zote, akasema, “Hawa ndio
mama yangu na ndugu zangu. 35
Mtu yeyote anayetenda mapenzi ya
Mungu, huyo ndiye ndugu yangu, na
dada yangu na mama yangu.”

Mfano Wa Mpanzi
(Mathayo 13:1-9; Luka 8:4-8)

4Yesu akaanza kufundisha tena
kando ya bahari. Umati wa watu
uliokuwa umekusanyika kumzunguka
ulikuwa mkubwa, kiasi kwamba
ilimbidi Yesu aingie kwenye mashua
iliyokuwa baharini na kuketi humo,
nao watu wote walikuwa ufuoni mwa
bahari. 2 Akawafundisha mambo
mengi kwa mifano, naye katika
mafundisho yake akasema: 3
“Sikilizeni! Mpanzi alitoka kwenda
kupanda mbegu zake. 4 Alipokuwa
akitawanya mbegu, nyingine
zilianguka kando ya njia, nao ndege
wakaja na kuzila. 5 Nyingine
zilianguka kwenye ardhi yenye
mwamba isiyo na udongo wa
kutosha. Zikaota haraka, kwa kuwa
udongo ulikuwa haba. 6 Lakini jua
lilipozidi, mimea ikanyauka na
kukauka kwa kuwa mizizi yake
haikuwa na kina. 7 Mbegu nyingine
zilianguka kwenye miiba, nayo miiba
hiyo ikakua, ikaisonga hiyo mimea,
hivyo haikutoa mazao. 8 Mbegu

[1] + **3:22** Beelzebuli kwa Kiyunani ni Beelzebubu, yaani mkuu wa pepo wachafu.

nyingine zilianguka kwenye udongo mzuri, zikaota vizuri na kukua, zikatoa mazao, moja mara thelathini, nyingine mara sitini, na nyingine mara mia moja."

9Kisha Yesu akasema, "Mwenye masikio ya kusikia, na asikie."

Sababu Za Mifano

(Mathayo 13:10-17; Luka 8:9-10)

10Alipokuwa peke yake, watu waliokuwepo naye pamoja na wanafunzi wake kumi na wawili wakamuuliza kuhusu mifano yake.
11 Naye akawaambia, "Ninyi mmepewa kujua siri ya Ufalme wa Mungu. Lakini kwa wale walioko nje, kila kitu husemwa kwao kwa mifano,
12 ili,

" 'daima waone lakini wasitambue,

daima wasikie lakini wasielewe;

wasije wakageuka, wakatubu na kusamehewa!' "

Yesu Afafanua Maana Ya Mfano Wa Mbegu

(Mathayo 13:18-23; Luka 8:11-15)

13Kisha Yesu akawauliza, "Hamwelewi maana ya mfano huu? Basi mtaelewaje mifano mingine? 14
Yule mpanzi hupanda neno. 15
Hawa ndio wale walio kando ya njia ambako neno lilipandwa. Walisikiapo neno, Shetani huja mara na kulinyakua lile neno lililopandwa ndani yao. 16 Nazo zile mbegu zilizoanguka kwenye udongo wenye miamba, ni wale wanaolisikia neno, na mara hulipokea kwa furaha. 17
Lakini kwa kuwa hawana mizizi, wao hudumu kwa muda mfupi tu. Kisha dhiki au mateso yanapoinuka kwa ajili ya lile neno, mara wao huiacha imani. 18 Lakini wengine, kama mbegu iliyopandwa kwenye miiba, hulisikia lile neno; 19 lakini masumbufu ya maisha haya, na udanganyifu wa mali na tamaa ya mambo mengine huja na kulisonga lile neno na kulifanya lisizae. 20
Wengine, kama mbegu iliyopandwa kwenye udongo mzuri, hulisikia lile neno, wakalipokea na kuzaa mazao. Wao huzaa mara thelathini, au mara sitini, au mara mia ya mbegu iliyopandwa."

Mfano Wa Taa

(Luka 8:16-18)

21Akawaambia, "Je, taa huwashwa na kufunikwa chini ya kikapu au mvunguni mwa kitanda? Je, haiwashwi na kuwekwa juu ya kinara chake? 22 Kwa kuwa hakuna kilichofichika ambacho hakitafunuliwa, wala hakuna jambo lolote la siri ambalo halitaletwa nuruni. 23 Mwenye masikio ya kusikia, na asikie."

24Naye akawaambia, "Kuweni waangalifu na yale mnayosikia. Kipimo kile mpimacho, ndicho mtakachopimiwa ninyi, hata na zaidi.
25 Kwa maana kila mtu aliye na kitu atapewa zaidi, naye atakuwa navyo tele. Lakini yule asiye na kitu, hata kile alicho nacho atanyang'anywa."

Mfano Wa Mbegu Inayoota

26Pia akawaambia, "Ufalme wa Mungu unafanana na mtu apandaye mbegu shambani. 27 Akiisha kuzipanda, usiku na mchana, akiwa amelala au ameamka, mbegu huota

na kukua pasipo yeye kujua ikuavyo.
[28] Udongo huifanya iote kuwa mche,
halafu suke, kisha nafaka kamili
kwenye suke. [29] Lakini nafaka
inapokuwa imekomaa, mara mkulima
huingia shambani na mundu wa
kuvunia, maana mavuno yamekuwa
tayari.”

Mfano Wa Mbegu Ya Haradali
(Mathayo 13:31-32, 34; Luka
13:18-19)

30Akawaambia tena,
“Tuufananishe Ufalme wa Mungu na
nini? Au tutumie mfano gani ili
kuueleza? [31] Ni kama punje ya
haradali, ambayo ni mbegu ndogo
sana kuliko mbegu zote
zinazopandwa ardhini. [32] Lakini
ikishaota, hukua ikawa mmea
mkubwa kuliko yote ya bustanini,
ikawa na matawi makubwa hata
ndege wa angani wanaweza kujenga
viota kwenye matawi yake.”

33Kwa mifano mingine mingi
kama hii Yesu alinena nao neno lake,
kwa kadiri walivyoweza kulielewa.
[34] Hakusema nao neno lolote pasipo
mfano. Lakini alipokuwa na
wanafunzi wake, aliwafafanulia kila
kitu.

Yesu Atuliza Dhoruba
(Mathayo 8:23-27; Luka 8:22-25)

35Siku hiyo ilipokaribia jioni,
aliwaambia wanafunzi wake,
“Tuvukeni twende mpaka ng’ambo.”
[36] Wakauacha ule umati wa watu, na
wakamchukua vile alivyokuwa
kwenye mashua. Palikuwa pia na
mashua nyingine nyingi pamoja
naye. [37] Kukawa na dhoruba kali,
nayo mawimbi yakaipiga ile mashua
hata ikawa karibu kujaa maji. [38]
Yesu alikuwa katika shetri, akiwa
analala juu ya mto. Wanafunzi wake
wakamwamsha, wakamwambia,
“Mwalimu, hujali kama tunazama?”

39Akaamka, akaukemea ule upepo,
akayaambia yale mawimbi, “Uwe
kimya! Tulia!” Ule upepo ukatulia,
kukawa shwari kabisa.

40Yesu akawaambia wanafunzi
wake, “Kwa nini mnaogopa hivyo?
Je, bado hamna imani?”

41Nao wakawa wameogopa sana,
wakaulizana, “Ni nani huyu ambaye
hata upepo na mawimbi vinamtii?”

Yesu Amponya Mtu Mwenye Pepo
(Mathayo 8:28-34; Luka 8:26-39)

5Wakafika upande wa pili wa ziwa
wakaingia katika nchi ya Wagerasi.
[2] Yesu alipotoka kwenye mashua,
mara mtu mmoja mwenye pepo
mchafu akatoka makaburini
akakutana naye. [3] Mtu huyu aliishi
makaburini, wala hakuna aliyeweza
kumzuia hata kwa kumfunga
minyororo. [4] Kwa kuwa mara kwa
mara alikuwa amefungwa minyororo
mikononi na miguuni, lakini akaikata
hiyo minyororo na kuzivunja zile
pingu miguuni mwake. Hapakuwa na
mtu yeyote aliyekuwa na nguvu za
kumzuia. [5] Usiku na mchana
alikuwa makaburini na milimani,
akipiga kelele na kujikatakata kwa
mawe.

6Alipomwona Yesu kwa mbali,
alimkimbilia, akapiga magoti mbele
yake. [7] Akapiga kelele kwa nguvu
akisema, “Una nini nami, Yesu,
Mwana wa Mungu Aliye Juu Sana?

Ninakusihi kwa jina la Mungu,
usinitese!” 8 Kwa kuwa Yesu
alikuwa amemwambia, “Mtoke mtu
huyu, wewe pepo mchafu!”

9Yesu akamuuliza, “Jina lako ni
nani?”

A kamjibu, “Jina langu ni Legioni, [2]
kwa kuwa tuko wengi.” 10 Akamsihi
Yesu sana asiwapeleke nje ya nchi
ile.

11Palikuwa na kundi kubwa la
nguruwe lililokuwa likilisha karibu
kando ya kilima. 12 Wale pepo
wachafu wakamsihi Yesu wakisema,
“Tuamuru twende kwenye wale
nguruwe. Turuhusu tuwaingie.” 13
Basi Yesu akawaruhusu, nao wale
pepo wachafu wakatoka,
wakawaingia hao nguruwe. Lile
kundi lilikuwa na nguruwe wapatao
2,000, nao wote wakateremkia
gengeni kwa kasi, nao wakatumbukia
ziwani na kuzama.

14Wale watu waliokuwa
wakichunga hao nguruwe
wakakimbilia mjini na vijijini kueleza
yaliyotukia. Watu wakatoka kwenda
kuona hayo yaliyokuwa yametukia.
15 Walipofika kwa Yesu, wakamwona
yule mtu aliyekuwa amepagawa na
pepo wachafu legioni akiwa ameketi
hapo, amevaa nguo na mwenye akili
timamu. Wakaogopa. 16 Wale
walioyaona mambo hayo
wakawaeleza watu wengine
yaliyomtokea yule mtu aliyekuwa
amepagawa na pepo wachafu, na
habari za lile kundi la nguruwe pia.
17 Basi watu wakaanza kumwomba
Yesu aondoke katika nchi yao.

18Yesu alipokuwa anaingia
kwenye mashua, yule mtu aliyekuwa
amepagawa na pepo wachafu
akamsihi Yesu waende pamoja. 19
Yesu hakumruhusu, bali alimwambia,
“Nenda nyumbani kwa jamaa yako
ukawaeleze mambo makuu
aliyokutendea Bwana, na jinsi
alivyokuhurumia.” 20 Yule mtu
akaenda zake, akaanza kutangaza
katika Dekapoli mambo makuu Yesu
aliyomtendea. Nao watu wote
wakastaajabu.

Mwanamke Aponywa
(Mathayo 9:18-26; Luka 8:40-56)

21Yesu alipokwisha kuvuka tena
na kufika ng’ambo, umati mkubwa
wa watu ukamzunguka yeye akiwa
hapo kando ya bahari. 22 Kisha
mmoja wa viongozi wa sinagogi
aliyeitwa Yairo akafika pale. Naye
alipomwona Yesu, akapiga magoti
miguuni pake, 23 akamsihi akisema,
“Binti yangu mdogo ni mgonjwa
mahututi. Tafadhali nakusihi, njoo
uweke mikono yako juu yake ili apate
kupona, naye atakuwa hai.” 24
Hivyo Yesu akaenda pamoja naye.

U mati mkubwa wa watu
ukamfuata, nao watu wakawa
wanamsonga. 25 Hapo palikuwa na
mwanamke aliyekuwa
amesumbuliwa na tatizo la kutokwa
damu kwa miaka kumi na miwili. 26
Mwanamke huyu alikuwa ameteseka
sana kwa mikono ya matabibu wengi,
na kutumia kila kitu alichokuwa
nacho. Lakini badala ya kupona, hali

[2] + **5:9** Legioni maana yake ni Jeshi.

yake ilizidi kuwa mbaya. 27
Alikuwa amesikia habari za Yesu,
naye akaja kwa nyuma yake kwenye
umati wa watu, akaligusa vazi lake,
28 kwa maana alisema moyoni
mwake, “Kama nikiweza kuligusa
vazi lake tu, nitaponywa.” 29 Mara
kutoka damu kwake kukakoma, naye
akajisikia mwilini mwake amepona
kabisa.

30Ghafula Yesu akatambua kuwa
nguvu zimemtoka. Akaugeukia ule
umati wa watu na kuuliza, “Ni nani
aliyegusa mavazi yangu?”

31Wanafunzi wake wakamjibu,
“Unaona jinsi umati wa watu
unavyokusonga. Wawezaje kuuliza,
‘Ni nani aliyenigusa?’ ”

32Lakini Yesu akaangalia pande
zote ili aone ni nani aliyemgusa. 33
Yule mwanamke, akijua
kilichomtokea, akaja, akaanguka
miguuni pake akitetemeka kwa hofu,
akamweleza ukweli wote. 34 Yesu
akamwambia, “Binti, imani yako
imekuponya. Nenda kwa amani,
upone kabisa ugonjwa wako.”

Yesu Amfufua Binti Yairo

35Alipokuwa bado anaongea, watu
wakafika kutoka nyumbani kwa
Yairo. Wakamwambia, “Binti yako
amekufa. Kwa nini kuendelea
kumsumbua Mwalimu?”

36Aliposikia hayo waliyosema,
Yesu akamwambia huyo kiongozi wa
sinagogi, “Usiogope. Amini tu.”

37Hakumruhusu mtu mwingine
yeyote amfuate isipokuwa Petro,
Yakobo na Yohana, nduguye Yakobo.
38 Walipofika nyumbani kwa yule
kiongozi wa sinagogi, Yesu akaona
ghasia, watu wakilia na kuomboleza
kwa sauti kubwa. 39 Alipokwisha
kuingia ndani, akawaambia, “Kwa
nini mnafanya ghasia na kulia?
Mtoto hajafa, bali amelala tu.” 40
Wale watu wakamcheka kwa dharau.

L akini yeye akawatoa wote nje,
akawachukua baba na mama wa yule
mtoto, pamoja na wale wanafunzi
aliokuwa nao. Wakaingia ndani
mpaka pale alipokuwa yule mtoto.
41 Akamshika mtoto mkono,
akamwambia, wj “Talitha koum!”wj*
[3] (maana yake ni, “Msichana,
nakuambia: amka!”) 42 Mara yule
msichana akasimama, akaanza
kutembea (alikuwa na umri wa
miaka kumi na miwili). Walipoona
haya, wakastaajabu sana. 43 Yesu
akawaagiza kwa ukali wasimweleze
mtu yeyote jambo hilo, naye
akawaambia wampe yule msichana
chakula.

Nabii Hana Heshima Kwao

(Mathayo 13:53-58; Luka 4:16-30)

6Yesu akaondoka huko na kwenda
mji wa kwao, akiwa amefuatana na
wanafunzi wake. 2 Ilipofika siku ya
Sabato, akaanza kufundisha katika
sinagogi, na wengi waliomsikia
wakashangaa.

[3] + **5:41 Talitha koum** ni lugha ya Kiaramu.

N ao wakauliza, “Mtu huyu
ameyapata wapi mambo haya yote?
Tazama ni hekima ya namna gani hii
aliyopewa? Tazama matendo ya
miujiza ayafanyayo kwa mikono
yake! 3 Huyu si yule seremala,
mwana wa Maria? Na ndugu zake si
Yakobo, Yose, [4] Yuda na Simoni?
Dada zake wote si tuko nao hapa
kwetu?” Nao wakachukizwa sana
kwa ajili yake, wakakataa
kumwamini.

4Yesu akawaambia, “Nabii hakosi
heshima isipokuwa katika mji wake
mwenyewe, na miongoni mwa jamaa
na ndugu zake, na nyumbani kwake.”
5 Hakufanya miujiza yoyote huko
isipokuwa kuweka mikono yake juu
ya wagonjwa wachache na
kuwaponya. 6 Naye akashangazwa
sana kwa jinsi wasivyokuwa na
imani.

Yesu Awatuma Wale Kumi Na Wawili
(Mathayo 10:5-15; Luka 9:1-6)

K isha Yesu akawa anakwenda
kutoka kijiji kimoja hadi kingine
akifundisha. 7 Akawaita wale kumi
na wawili, akawatuma wawili
wawili, na kuwapa mamlaka kutoa
pepo wachafu.

8Akawaagiza akisema, “Msichukue
chochote kwa ajili ya safari
isipokuwa fimbo tu. Msichukue
mkate, wala mkoba, wala fedha
kwenye mikanda yenu. 9 Vaeni
viatu, lakini msivae nguo ya ziada.”
10 Akawaambia, “Mkiingia kwenye
nyumba yoyote, kaeni humo hadi
mtakapoondoka katika mji huo. 11
Kama mahali popote
hawatawakaribisha wala
kuwasikiliza, mtakapoondoka huko,
kung’uteni mavumbi kutoka kwenye
miguu yenu ili kuwa ushuhuda dhidi
yao.”

12Kwa hiyo wakatoka na kuhubiri
kwamba inawapasa watu kutubu na
kuacha dhambi. 13 Wakatoa pepo
wachafu wengi, wakawapaka
wagonjwa wengi mafuta na
kuwaponya.

Yohana Mbatizaji Akatwa Kichwa
(Mathayo 14:1-12; Luka 9:7-9)

14Mfalme Herode akasikia habari
hizi, kwa maana jina la Yesu lilikuwa
limejulikana sana. Watu wengine
walikuwa wakisema, “Yohana
Mbatizaji amefufuliwa kutoka kwa
wafu, ndiyo sababu nguvu za kutenda
miujiza zinafanya kazi ndani yake.”

15Wengine wakasema, “Yeye ni
Eliya.”

N ao wengine wakasema, “Yeye ni
nabii, kama mmojawapo wa wale
manabii wa zamani.”

16Lakini Herode aliposikia habari
hizi, akasema, “Huyo ni Yohana
Mbatizaji, niliyemkata kichwa,
amefufuliwa kutoka kwa wafu!”

17Kwa kuwa Herode alikuwa
ameagiza kwamba Yohana Mbatizaji
akamatwe, afungwe na kutiwa
gerezani. Alifanya hivi kwa sababu
ya Herodia, mke wa Filipo, ndugu
yake, ambaye Herode alikuwa
amemwoa. 18 Yohana alikuwa

[4] + **6:3** Yosefu kwa Kiyunani ni Joses.

amemwambia Herode, “Si halali
kwako kuwa na mke wa ndugu
yako.” [19] Kwa hiyo Herodia alikuwa
amemwekea Yohana kinyongo
akataka kumuua. Lakini hakuweza,
[20] kwa sababu Herode alimwogopa
Yohana akijua kwamba ni mtu
mwenye haki na mtakatifu, hivyo
akamlinda. Herode alifadhaika sana
alipomsikia Yohana, lakini bado
alipenda kumsikiliza.

21Mfalme Herode alifanya karamu
kubwa wakati wa sikukuu ya
kuzaliwa kwake. Akawaalika maafisa
wake wakuu, majemadari wa jeshi na
watu mashuhuri wa Galilaya.
Hatimaye Herodia alipata wasaa
aliokuwa akiutafuta. [22] Binti yake
Herodia alipoingia na kucheza,
akamfurahisha Herode pamoja na
wageni wake walioalikwa chakulani.

M falme Herode akamwambia yule
binti, “Niombe kitu chochote
utakacho, nami nitakupa.” [23] Tena
akamwahidi kwa kiapo,
akamwambia, “Chochote
utakachoomba nitakupa, hata kama
ni nusu ya ufalme wangu.”

24Yule binti akatoka nje, akaenda
kumuuliza mama yake, “Niombe
nini?”

M ama yake akamjibu, “Omba
kichwa cha Yohana Mbatizaji.”

25Yule binti akarudi haraka kwa
mfalme, akamwambia, “Nataka unipe
sasa hivi kichwa cha Yohana
Mbatizaji kwenye sinia.”

26Mfalme akasikitika sana, lakini
kwa sababu alikuwa ameapa viapo
mbele ya wageni wake, hakutaka
kumkatalia. [27] Mara mfalme
akatuma askari mmojawapo wa
walinzi wake kukileta kichwa cha
Yohana. Akaenda na kumkata
Yohana kichwa humo gerezani, [28]
akakileta kichwa chake kwenye sinia
na kumpa yule msichana, naye yule
msichana akampa mama yake. [29]
Wanafunzi wa Yohana walipopata
habari hizi, wakaja na kuuchukua
mwili wake, wakauzika kaburini.
Yesu Awalisha Wanaume 5,000
(Mathayo 14:13-21; Luka 9:10-17;
Yohana 6:1-14)

30Wale mitume wakakusanyika
kwa Yesu na kumpa taarifa ya
mambo yote waliyokuwa wamefanya
na kufundisha. [31] Basi kwa kuwa
watu wengi mno walikuwa wakija na
kutoka, hata wakawa hawana nafasi
ya kula, Yesu akawaambia wanafunzi
wake, “Twendeni peke yetu mahali
pa faragha, mpate kupumzika.”

32Hivyo wakaondoka kwa mashua
peke yao, wakaenda mahali pasipo
na watu. [33] Lakini watu wengi
waliowaona wakiondoka,
wakawatambua, nao wakaenda
haraka kwa miguu kutoka miji yote,
nao wakatangulia kufika. [34] Yesu
alipofika kando ya bahari, aliona
makutano makubwa ya watu,
akawahurumia kwa maana walikuwa
kama kondoo wasiokuwa na
mchungaji. Kwa hiyo akaanza
kuwafundisha mambo mengi.

35Mchana ulipokuwa umeendelea
sana, wanafunzi wake walienda
kwake, wakamwambia, “Mahali hapa

ni nyikani, nazo saa zimekwenda
sana. 36 Waage watu ili waende
mashambani na vijijini jirani,
wakajinunulie chakula."

37Lakini Yesu akawajibu, "Ninyi
wapeni chakula."

W akamwambia, "Je, twende
tukanunue mikate ya dinari 200 [5] ili
tuwape watu hawa wale?"

38Akawauliza, "Kuna mikate
mingapi? Nendeni mkaangalie."

W alipokwisha kujua wakarudi,
wakamwambia, "Kuna mikate mitano
na samaki wawili."

39Kisha Yesu akawaamuru
wawaketishe watu makundi makundi
kwenye majani, 40 nao wakaketi
kwenye makundi ya watu mia mia na
wengine hamsini hamsini. 41 Yesu
akaichukua ile mikate mitano na
wale samaki wawili, akainua macho
yake akatazama mbinguni,
akavibariki na kuimega ile mikate.
Kisha akawapa wanafunzi wake ili
wawagawie wale watu wote. Pia
akawagawia wote wale samaki
wawili. 42 Watu wote wakala,
wakashiba. 43 Nao wanafunzi wake
wakakusanya vipande vilivyosalia
vya mikate na samaki, wakajaza
vikapu kumi na viwili. 44 Idadi ya
wanaume waliokula walikuwa 5,000.

Yesu Atembea Juu Ya Maji
(Mathayo 14:22-33; Yohana 6:15-21)

45Mara Yesu akawaambia
wanafunzi wake waingie kwenye
mashua watangulie kwenda
Bethsaida, wakati yeye alikuwa
akiwaaga wale makutano. 46 Baada
ya kuwaaga wale watu, akaenda
mlimani kuomba.

47Ilipofika jioni, ile mashua
ilikuwa imefika katikati ya bahari, na
Yesu alikuwa peke yake katika nchi
kavu. 48 Akawaona wanafunzi wake
wanahangaika na kupiga makasia
kwa nguvu, kwa sababu upepo
ulikuwa wa mbisho. Wakati wa zamu
ya nne ya usiku, Yesu akawaendea
wanafunzi wake, akiwa anatembea
juu ya maji. Alikuwa karibu
kuwapita, 49 lakini walipomwona
akitembea juu ya maji, wakadhani ni
mzimu. Wakapiga yowe, 50 kwa
sababu wote walipomwona
waliogopa.

M ara Yesu akasema nao,
akawaambia, "Jipeni moyo! Ni mimi.
Msiogope!" 51 Akapanda ndani ya
mashua nao, na ule upepo ukakoma!
Wakashangaa kabisa, 52 kwa kuwa
walikuwa hawajaelewa kuhusu ile
mikate. Mioyo yao ilikuwa migumu.

53Walipokwisha kuvuka, wakafika
nchi ya Genesareti, wakatia nanga.
54 Mara waliposhuka kutoka mashua
yao, watu wakamtambua Yesu. 55
Wakaenda katika vijiji vyote upesi,
wakawabeba wagonjwa kwenye
mikeka ili kuwapeleka mahali popote
waliposikia kuwa Yesu yupo. 56 Kila
mahali Yesu alipokwenda, iwe
vijijini, mijini au mashambani, watu
waliwaweka wagonjwa wao

[5] + **6:37** Dinari moja ilikuwa kama mshahara wa kibarua wa siku moja; hivyo dinari 200 ni sawa na mshahara wa siku 200.

masokoni. Wakamwomba awaruhusu hao wagonjwa waguse japo upindo wa vazi lake. Nao wote waliomgusa waliponywa.

Kilicho Safi Na Kilicho Najisi
(Mathayo 15:1-20)

7Mafarisayo na baadhi ya walimu wa sheria waliokuwa wametoka Yerusalemu wakakusanyika mbele ya
Yesu. [2] Wakawaona baadhi ya wanafunzi wake wakila chakula kwa mikono iliyo najisi, yaani, bila kunawa kama ilivyotakiwa na sheria
ya dini ya Wayahudi. [3] (Kwa kuwa Mafarisayo na Wayahudi wote hawali chakula pasipo kunawa kwa kufuata
desturi za wazee wao. [4]
Wanapotoka sokoni hawawezi kula pasipo kunawa. Pia kuna desturi nyingine nyingi wanazofuata kama vile jinsi ya kuosha vikombe, vyungu na vyombo vya shaba.)

5Kwa hiyo wale Mafarisayo na walimu wa sheria wakamuuliza Yesu, "Mbona wanafunzi wako hawafuati desturi za wazee, na badala yake wanakula kwa mikono najisi?"

6Yesu akawajibu, "Nabii Isaya alisema ukweli alipotabiri juu yenu, ninyi wanafiki. Kama ilivyoandikwa:

" 'Watu hawa huniheshimu kwa midomo yao,

lakini mioyo yao iko mbali nami.

7Huniabudu bure,

nayo mafundisho yao ni maagizo
ya wanadamu tu.' [8] Ninyi
mmeziacha amri za Mungu na kushika desturi za watu."

9Naye akawaambia, "Ninyi mnayo njia nzuri ya kukataa amri za Mungu ili mpate kuyashika mapokeo yenu!
[10] Kwa mfano, Mose alisema, 'Waheshimu baba yako na mama yako,' na, 'Yeyote amtukanaye baba
yake au mama yake, na auawe.' [11]
Lakini ninyi mwafundisha kwamba mtu akimwambia baba yake au mama yake, 'Kile ambacho ningeweza kukusaidia ni Korbani' (yaani kimewekwa wakfu kwa
Mungu), [12] basi hawajibiki tena kumsaidia baba yake au mama yake.
[13] Kwa njia hiyo ninyi mnabatilisha neno la Mungu kwa mapokeo yenu mliyojiwekea. Nanyi mnafanya mambo mengi ya aina hiyo."

14Yesu akaita tena ule umati wa watu, akawaambia, "Nisikilizeni, kila mmoja wenu na mwelewe jambo hili.
[15] Hakuna kitu kinachomwingia mtu kimtiacho unajisi, lakini kile kimtokacho ndicho kimtiacho unajisi.
[[16] Kama mtu yeyote ana masikio ya kusikia na asikie.]"

17Akiisha kuuacha ule umati wa watu na kuingia ndani, wanafunzi wake wakamuuliza maana ya mfano
ule. [18] Akawajibu, "Je, hata nanyi hamwelewi? Je, hamfahamu kwamba kitu kimwingiacho mtu
hakimtii unajisi? [19] Mtu akila kitu
hakiingii moyoni mwake bali tumboni, na baadaye hutolewa nje ya mwili wake." (Kwa kusema hivi, Yesu alivihalalisha vyakula vyote kuwa ni "safi.")

20Akaendelea kusema, “Kile
kimtokacho mtu ndicho kimtiacho
unajisi. 21 Kwa maana kutoka ndani
ya moyo wa mtu hutoka mawazo
mabaya, uasherati, wizi, uuaji,
uzinzi, 22 tamaa mbaya, uovu,
udanganyifu, ufisadi, wivu,
matukano, kiburi na upumbavu. 23
Maovu haya yote hutoka ndani ya
mtu, nayo ndiyo yamtiayo mtu
unajisi.”

Imani Ya Mwanamke Msirofoinike
(Mathayo 15:21-28)

24Ndipo Yesu akaondoka hapo
akaenda sehemu za Tiro. Akaingia
katika nyumba moja, naye hakutaka
mtu yeyote ajue kwamba yuko humo.
Lakini hakuweza kujificha. 25 Mara
mwanamke mmoja, ambaye binti
yake mdogo alikuwa na pepo mchafu,
akaja na kumpigia magoti miguuni
pake. 26 Basi huyo mwanamke
alikuwa Myunani, aliyezaliwa
Foinike ya Siria.[6] Akamsihi Yesu
amtoe binti yake huyo pepo mchafu.

27Yesu akamwambia, “Waache
watoto washibe kwanza, kwa maana
si vyema kuchukua chakula cha
watoto na kuwatupia mbwa.”

28Lakini yule mwanamke
akamjibu, “Bwana, hata mbwa walio
chini ya meza hula makombo ya
chakula cha watoto.”

29Ndipo Yesu akamjibu, “Kwa
sababu ya jibu lako, nenda zako
nyumbani; yule pepo mchafu
amemtoka binti yako.”

30Akaenda zake nyumbani
akamkuta binti yake amelala
kitandani, yule pepo mchafu akiwa
amemtoka.

Yesu Amponya Mtu Aliyekuwa Kiziwi
Na Bubu

31Kisha Yesu akaondoka sehemu
za Tiro, akapita katikati ya Sidoni,
hadi Bahari ya Galilaya na kuingia
eneo la Dekapoli. 32 Huko, watu
wakamletea Yesu mtu mmoja kiziwi,
ambaye pia alikuwa na kigugumizi,
wakamwomba aweke mkono wake
juu ya huyo mtu na amponye.

33Baadaye Yesu akampeleka yule
kiziwi kando mbali na watu, Yesu
akatia vidole vyake masikioni mwa
yule mtu. Kisha akatema mate na
kuugusa ulimi wa yule mtu. 34
Ndipo Yesu akatazama mbinguni,
akavuta hewa ndani kwa nguvu
akamwambia, wj “Efatha!” wj*
(yaani, “Funguka!”) 35 Mara
masikio yake yakafunguka na ulimi
wake ukaachiliwa, akaanza kuongea
sawasawa.

36Yesu akawaamuru
wasimwambie mtu yeyote habari
hizi. Lakini kadiri alivyowazuia,
ndivyo walivyozidi kutangaza kwa
bidii. 37 Walistaajabu mno.
Wakasema, “Amefanya mambo yote
vizuri mno! Amewawezesha viziwi
wasikie na bubu waseme!”

Yesu Alisha Wanaume 4,000
(Mathayo 15:32-39)

[6] + **7:26** Kulikuwa na Foinike ya Siria (ndio Shamu) na Foinike ya Libya.

8Katika siku hizo, umati mkubwa
wa watu ulikusanyika tena. Kwa
kuwa walikuwa hawana chakula,
Yesu akawaita wanafunzi wake
akawaambia, 2 “Ninauhurumia huu
umati wa watu, kwa sababu sasa
wamekuwa nami kwa muda wa siku
tatu na hawana chakula. 3
Nikiwaaga waende nyumbani bila
kula, watazimia njiani kwa sababu
baadhi yao wametoka mbali.”

4Wanafunzi wake wakamjibu,
“Lakini hapa nyikani tutapata wapi
mikate ya kutosha kuwalisha?”

5Yesu akawauliza, “Mna mikate
mingapi?”

W akajibu, “Tuna mikate saba.”

6Akawaambia watu waketi chini.
Akiisha kuichukua mikate saba na
kushukuru, akaimega na kuwapa
wanafunzi wake ili wawagawie watu.
Wanafunzi wake wakafanya hivyo.
7 Walikuwa pia na visamaki
vichache, Yesu akavibariki,
akawaamuru wanafunzi wake
wawagawie watu. 8 Wale watu
walikula na kutosheka. Baadaye
wanafunzi wakakusanya vipande
vilivyosalia, wakajaza vikapu saba.
9 Watu waliokula walikuwa wapata
4,000. Akiisha kuwaaga, 10 aliingia
kwenye mashua pamoja na
wanafunzi wake, akaenda sehemu za
Dalmanutha.

Mafarisayo Waomba Ishara
(Mathayo 12:38-42; 16:1-4)

11Mafarisayo wakaja, wakaanza
kumhoji Yesu. Ili kumtega,
wakamwomba awaonyeshe ishara
kutoka mbinguni. 12 Akahuzunika
moyoni, akawaambia, “Kwa nini
kizazi hiki kinataka ishara? Amin
nawaambieni, hakitapewa ishara
yoyote.” 13 Kisha akawaacha,
akarudi kwenye mashua, akavuka
hadi ng’ambo.

Chachu Ya Mafarisayo Na Ya Herode
(Mathayo 16:5-12)

14Wanafunzi walikuwa
wamesahau kuchukua mikate ya
kutosha. Walikuwa na mkate mmoja
tu kwenye mashua. 15 Yesu
akawaonya: “Jihadharini na chachu
ya Mafarisayo na ya Herode.”

16Wakajadiliana wao kwa wao, na
kusema, “Anasema hivi kwa sababu
hatukuleta mikate.”

17Yesu, akifahamu majadiliano
yao, akawauliza: “Mbona
mnajadiliana kuhusu kutokuwa na
mikate? Je, bado hamtambui wala
hamwelewi? Je, mbona mioyo yenu
ni migumu kiasi hicho? 18 Je, mna
macho lakini mnashindwa kuona, na
mna masikio lakini mnashindwa
kusikia? Je, hamkumbuki? 19
Nilipoimega ile mikate mitano
kuwalisha watu 5,000, mlikusanya
vikapu vingapi vilivyojaa vya
masazo?”

W akamjibu, “Kumi na viwili.”

20“Je, nilipoimega ile mikate saba
kuwalisha watu 4,000, mlikusanya
vikapu vingapi vilivyojaa vya
masazo?”

W akamjibu, “Saba.”

21Ndipo akawauliza, “Je, bado hamwelewi?”

Yesu Amponya Kipofu Huko Bethsaida

22Wakafika Bethsaida na baadhi ya watu wakamleta mtu mmoja kipofu wakamsihi Yesu amguse.
23
Yesu akamshika mkono huyo kipofu akampeleka nje ya kijiji. Baada ya kuyatemea mate macho ya yule kipofu na kumwekea mikono, Yesu akamuuliza, “Unaona chochote?”

24Yule kipofu akaangalia, akasema, “Ninaona watu, wanaonekana kama miti inayotembea.”

25Yesu akamwekea tena mikono machoni. Kisha macho yake yakafunguka, kuona kwake kukarejea naye akaona kila kitu dhahiri.
26
Yesu akamuaga aende nyumbani kwake, akimwambia, “Hata kijijini usiingie.”

Petro Amkiri Yesu Kuwa Ndiye Kristo
(Mathayo 16:13-20; Luka 9:18-21)

27Yesu na wanafunzi wake wakaondoka kwenda katika vijiji vya Kaisaria-Filipi. Walipokuwa njiani, Yesu akawauliza, “Watu husema mimi ni nani?”

28Wakamjibu, “Baadhi husema wewe ni Yohana Mbatizaji, wengine husema ni Eliya, na bado wengine husema wewe ni mmojawapo wa manabii.”

29Akawauliza, “Je, ninyi mnasema mimi ni nani?”

P etro akajibu, “Wewe ndiwe Kristo.” [7]

30Yesu akawaonya wasimwambie mtu yeyote habari zake.

Yesu Atabiri Kifo Chake
(Mathayo 16:21-28; Luka 9:22-27)

31Ndipo akaanza kuwafundisha wanafunzi wake kuwa Mwana wa Adamu lazima atapata mateso mengi na kukataliwa na wazee, viongozi wa makuhani, na walimu wa sheria, na kwamba itampasa auawe lakini baada ya siku tatu afufuke.
32
Aliyasema haya waziwazi, ndipo Petro akamchukua kando na akaanza kumkemea.

33Lakini Yesu alipogeuka na kuwaangalia wanafunzi wake, akamkemea Petro. Akasema, “Rudi nyuma yangu, Shetani! Moyo wako hauwazi yaliyo ya Mungu, bali ya wanadamu.”

34Ndipo akauita ule umati wa watu pamoja na wanafunzi wake, akasema, “Mtu yeyote akitaka kunifuata, ni lazima ajikane mwenyewe, auchukue msalaba wake, anifuate.
35
Kwa maana yeyote anayetaka kuyaokoa maisha yake atayapoteza, lakini yeyote atakayeyapoteza maisha yake kwa ajili yangu na kwa ajili ya Injili atayaokoa.
36
Je, itamfaidi nini mtu kuupata ulimwengu wote, lakini akayapoteza maisha yake?
37
Au mtu atatoa nini badala ya nafsi yake?
38
Mtu yeyote akinionea aibu mimi na maneno yangu katika kizazi hiki cha uzinzi na dhambi, Mwana wa

---

[7] + **8:29 Kristo** maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

Adamu naye atamwonea aibu wakati atakapokuja katika utukufu wa Baba yake pamoja na malaika watakatifu.”

9Yesu akaendelea kuwaambia, “Amin, nawaambia, kuna watu waliosimama hapa ambao hawataonja mauti kabla ya kuuona Ufalme wa Mungu ukija kwa nguvu.”

Yesu Ageuka Sura

(Mathayo 17:1-13; Luka 9:28-36)

2Baada ya siku sita, Yesu akawachukua Petro, Yakobo na Yohana, akawapeleka juu ya mlima mrefu, mahali walipokuwa faraghani. Huko, Yesu akageuka sura mbele yao.
[3] Mavazi yake yakawa na weupe wa kuzima macho, meupe kuliko ambavyo mtu yeyote duniani angaliweza kuyang’arisha. [4] Mose na Eliya wakawatokea, wakawa wanazungumza na Yesu.

5Petro akamwambia Yesu, “Rabi, ni vyema sisi tukae hapa. Turuhusu tujenge vibanda vitatu: kimoja chako, kingine cha Mose na kingine cha Eliya.” [6] Petro hakujua aseme nini kwa maana yeye na wenzake walikuwa wameogopa sana.

7Ndipo pakatokea wingu, likawafunika, nayo sauti kutoka lile wingu ikasema, “Huyu ni Mwanangu mpendwa. Msikieni yeye.”

8Mara walipotazama huku na huku, hawakuona tena mtu mwingine yeyote pamoja nao isipokuwa Yesu.

9Walipokuwa wakishuka kutoka mlimani, Yesu akawakataza wasimwambie mtu yeyote mambo waliyoona, mpaka Mwana wa Adamu atakapokuwa amefufuka kutoka kwa wafu. [10] Wakalihifadhi jambo hilo wao wenyewe, lakini wakawa wanajiuliza, “Huku kufufuka kwa wafu maana yake nini?”

11Wakamuuliza, “Kwa nini walimu wa sheria husema kwamba ni lazima Eliya aje kwanza?”

12Yesu akawajibu, “Ni kweli, Eliya yuaja kwanza ili kutengeneza mambo yote. Mbona basi imeandikwa kwamba Mwana wa Adamu ni lazima ateseke sana na kudharauliwa? [13] Lakini ninawaambia, Eliya amekwisha kuja, nao wakamtendea walivyopenda, kama ilivyoandikwa kumhusu yeye.”

Mvulana Mwenye Pepo Mchafu Aponywa

(Mathayo 17:14-21; Luka 9:37-43)

14Walipowafikia wale wanafunzi wengine, wakawakuta wamezungukwa na umati mkubwa wa watu na baadhi ya walimu wa sheria wakibishana nao. [15] Mara wale watu walipomwona Yesu, wakastaajabu sana, wakamkimbilia ili kumsalimu.

16Akawauliza wanafunzi wake, “Mnabishana nao kuhusu nini?”

17Mtu mmoja miongoni mwa ule umati wa watu akajibu, “Mwalimu, nilimleta kwako mwanangu ambaye ana pepo mchafu anayemfanya asiweze kuongea. [18] Kila mara huyo

pepo mchafu ampagaapo mwanangu,
humwangusha chini na kumfanya
atokwe povu mdomoni na kusaga
meno, kisha mwili wake hukauka.
Niliwaomba wanafunzi wako wamtoe
huyo pepo mchafu, lakini
hawakuweza."

19Yesu akawaambia, "Enyi kizazi
kisicho na imani! Nitakuwa pamoja
nanyi mpaka lini? Nitawavumilia
mpaka lini? Mleteni mvulana
kwangu."

20Nao wakamleta yule mvulana.
Yule pepo mchafu alipomwona Yesu,
mara akamtia yule mvulana kifafa,
akaanguka, akagaagaa chini huku
akitokwa na povu kinywani.

21Yesu akamuuliza baba yake,
"Mwanao amekuwa katika hali hii
tangu lini?"

A kamjibu, "Tangu utoto wake. 22
Mara kwa mara huyo pepo mchafu
amekuwa akimwangusha kwenye
moto au kwenye maji ili
kumwangamiza. Lakini kama
unaweza kufanya jambo lolote,
tafadhali tuhurumie utusaidie."

23Yesu akamwambia, "Kama
ukiweza kuamini, yote yawezekana
kwake yeye aaminiye."

24Mara baba yake yule mvulana
akapiga kelele akisema, "Ninaamini.
Nisaidie kutokuamini kwangu!" 25
Yesu alipoona kwamba umati wa
watu unakusanyika pamoja mbio,
akamkemea yule pepo mchafu,
akimwambia, "Wewe pepo bubu na
kiziwi, nakuamuru umtoke, wala
usimwingie tena!"

26Yule pepo mchafu akiisha
kupiga kelele, akamtia kifafa kwa
nguvu, na akamtoka. Yule mvulana
alikuwa kama maiti, hivyo watu
wengi wakasema, "Amekufa." 27
Lakini Yesu akamshika mkono,
akamwinua, naye akasimama.

28Baada ya Yesu kuingia ndani ya
nyumba, wanafunzi wake
wakamuuliza wakiwa peke yao,
"Mbona sisi hatukuweza kumtoa
huyo pepo mchafu?"

29Yesu akawajibu, "Hali hii
haiwezi kutoka isipokuwa kwa
kuomba na kufunga."

Yesu Atabiri Tena Kifo Chake Na Ufufuo

(Mathayo 17:22-23; Luka 9:43-45)

30Wakaondoka huko, wakapitia
Galilaya. Yesu hakutaka mtu yeyote
afahamu mahali walipo, 31 kwa
maana alikuwa anawafundisha
wanafunzi wake. Akawaambia,
"Mwana wa Adamu atasalitiwa na
kutiwa mikononi mwa watu. Nao
watamuua, lakini siku tatu baada ya
kuuawa atafufuka." 32 Lakini wao
hawakuelewa kile alimaanisha, nao
waliogopa kumuuliza maana yake.

Mabishano Kuhusu Aliye Mkuu Zaidi

(Mathayo 18:1-5; Luka 9:46-48)

33Basi wakafika Kapernaumu na
baada ya kuingia nyumbani
akawauliza, "Mlikuwa mnabishana
nini kule njiani?" 34 Lakini
hawakumjibu, kwa sababu njiani
walikuwa wakibishana kuhusu nani

miongoni mwao alikuwa mkuu zaidi
ya wote.

35Akaketi chini, akawaita wote
kumi na wawili, akawaambia: “Kama
mtu yeyote akitaka kuwa wa kwanza,
hana budi kuwa wa mwisho na
mtumishi wa wote.”

36Kisha akamchukua mtoto
mdogo, akamsimamisha katikati yao.
Akamkumbatia, akawaambia, 37
“Mtu yeyote amkaribishaye mmoja
wa hawa watoto wadogo kwa Jina
langu, anikaribisha mimi. Naye
anikaribishaye mimi, amkaribisha
Baba yangu aliyenituma.”

Yeyote Asiye Kinyume Nasi Yuko Upande Wetu
(Luka 9:49-50)

38Yohana akamwambia,
“Mwalimu, tumemwona mtu akitoa
pepo wachafu kwa jina lako, nasi
tukamkataza, kwa sababu yeye si
mmoja wetu.”

39Yesu akasema, “Msimkataze,
kwa kuwa hakuna yeyote atendaye
miujiza kwa Jina langu ambaye
baada ya kitambo kidogo aweza
kunena lolote baya dhidi yangu. 40
Kwa maana yeyote asiye kinyume
chetu, yuko upande wetu. 41 Amin,
nawaambia, yeyote awapaye ninyi
kikombe cha maji kwa Jina langu
kwa sababu ninyi ni mali ya Kristo,
hakika hataikosa thawabu yake.”

Kusababisha Kutenda Dhambi
(Mathayo 18:6-9; Luka 17:1-2)

42“Kama mtu yeyote
akimsababisha mmojawapo wa
wadogo hawa wanaoniamini kutenda
dhambi, ingekuwa bora kwake
afungiwe jiwe kubwa la kusagia
shingoni mwake, na kutoswa
baharini. 43 Kama mkono wako
ukikusababisha kutenda dhambi,
ukate. Ni afadhali kwako kuingia
katika uzima ukiwa na mkono
mmoja, kuliko kuwa na mikono
miwili lakini ukaingia jehanamu,
mahali ambako moto hauzimiki. [44
Mahali ambako funza wake hawafi
wala moto wake hauzimiki.] 45
Kama mguu wako ukikusababisha
kutenda dhambi, ukate. Ni afadhali
kwako kuingia katika uzima ukiwa
kiwete, kuliko kuwa na miguu miwili
lakini ukaingia jehanamu. [46
Mahali ambako funza wake hawafi
wala moto hauzimiki.] 47 Nalo jicho
lako likikusababisha kutenda
dhambi, ling’oe. Ni afadhali kwako
kuingia katika Ufalme wa Mungu
ukiwa na jicho moja, kuliko kuwa na
macho mawili lakini ukatupwa
jehanamu, 48 mahali ambako

“ ‘funza wake hawafi,

wala moto wake hauzimiki.’ 49
Kila mmoja atatiwa chumvi kwa
moto.

50“Chumvi ni nzuri, lakini
ikipoteza ladha yake utaifanyaje ili
iweze kukolea tena? Mwe na chumvi
ndani yenu, mkaishi kwa amani, kila
mmoja na mwenzake.”

Mafundisho Kuhusu Talaka
(Mathayo 19:1-12; Luka 16:18)

10Yesu akaondoka huko, akavuka
Mto Yordani, akaenda sehemu za
Uyahudi. Umati mkubwa wa watu
ukaenda kwake tena, naye kama

ilivyokuwa desturi yake, akawafundisha.

2Baadhi ya Mafarisayo wakaja ili kumjaribu kwa kumuuliza, “Je, ni halali mtu kumwacha mke wake?”

3Yesu akawajibu, “Je, Mose aliwaamuru nini?”

4Wakajibu, “Mose aliruhusu kwamba mume anaweza kumwandikia mkewe hati ya talaka na kumwacha.”

5Yesu akawaambia, “Mose aliwaandikia sheria hiyo kwa sababu ya ugumu wa mioyo yenu. 6 Lakini tangu mwanzo wa uumbaji, ‘Mungu aliwaumba mwanaume na mwanamke. 7 Kwa sababu hii mwanaume atamwacha baba yake na mama yake na kuambatana na mkewe, na hao wawili watakuwa mwili mmoja.’ 8 Kwa hiyo hawatakuwa wawili tena, bali mwili mmoja. 9 Basi, alichokiunganisha Mungu, mwanadamu asikitenganishe.”

10Walipokuwa tena ndani ya nyumba, wanafunzi wake wakamuuliza kuhusu jambo hili. 11 Akawajibu, “Mtu yeyote amwachaye mkewe na kuoa mke mwingine, anazini naye. 12 Naye mwanamke amwachaye mumewe na kuolewa na mume mwingine, anazini.”

Yesu Anawabariki Watoto Wadogo

(Mathayo 19:13-15; Luka 18:15-17)

13Watu walikuwa wakimletea Yesu watoto wadogo ili awaguse, lakini wanafunzi wake wakawakemea. 14 Yesu alipoona yaliyokuwa yakitukia, akachukizwa. Akawaambia wanafunzi wake, “Waacheni watoto wadogo waje kwangu, wala msiwazuie, kwa maana Ufalme wa Mungu ni wa wale walio kama hawa. 15 Amin, nawaambia, mtu yeyote asiyeupokea Ufalme wa Mungu kama mtoto mdogo, hatauingia kamwe.” 16 Akawachukua watoto mikononi mwake, akawakumbatia, akaweka mikono yake juu yao, akawabariki.

Kijana Tajiri

(Mathayo 19:16-30; Luka 18:18-30)

17Yesu alipokuwa anaondoka, mtu mmoja akamkimbilia, akapiga magoti mbele yake, akamuuliza, “Mwalimu mwema, nifanye nini ili niurithi uzima wa milele?”

18Yesu akamwambia, “Mbona unaniita mwema? Hakuna yeyote aliye mwema ila Mungu peke yake. 19 Unazijua amri: ‘Usiue, usizini, usiibe, usishuhudie uongo, usidanganye, waheshimu baba yako na mama yako.’ ”

20Akamjibu, “Mwalimu, amri hizi zote nimezishika tangu nikiwa mtoto.”

21Yesu akamtazama na kumpenda, akamwambia, “Umepungukiwa na kitu kimoja. Nenda ukauze kila kitu ulicho nacho uwape maskini hizo fedha, nawe utakuwa na hazina mbinguni. Kisha njoo, unifuate.”

22Yule mtu aliposikia hayo, akasikitika sana. Akaondoka kwa huzuni kwa sababu alikuwa na mali nyingi.

23Yesu akatazama pande zote, akawaambia wanafunzi wake, “Itakuwa vigumu sana kwa wenye mali kuingia katika Ufalme wa Mungu!”

24Wanafunzi wake wakashangazwa sana na maneno hayo. Lakini Yesu akawaambia tena, “Wanangu, tazama jinsi ilivyo vigumu kwa wale wanaotumainia mali kuingia katika Ufalme wa
Mungu. 25 Ni rahisi zaidi kwa ngamia kupita kwenye tundu la sindano kuliko mtu tajiri [8] kuingia katika Ufalme wa Mungu.”

26Wanafunzi wake wakashangaa sana. Wakaulizana wao kwa wao, “Ni nani basi awezaye kuokoka?”

27Yesu akawatazama, akawaambia, “Kwa mwanadamu jambo hili haliwezekani, lakini kwa Mungu sivyo. Mambo yote yanawezekana kwa Mungu.”

28Ndipo Petro akamjibu, “Tazama, tumeacha kila kitu na kukufuata wewe!”

29Yesu akasema, “Amin, nawaambia, hakuna mtu yeyote aliyeacha nyumba, ndugu wa kiume au wa kike, au mama au baba, au watoto au mashamba kwa ajili yangu
na kwa ajili ya Injili, 30 ambaye hatalipwa mara mia katika ulimwengu huu: nyumba, ndugu wa kiume na wa kike, mama na baba na watoto, mashamba pamoja na mateso, kisha uzima wa milele katika
ulimwengu ujao. 31 Lakini wengi walio wa kwanza watakuwa wa mwisho, na wa mwisho watakuwa wa kwanza.”

Yesu Atabiri Mara Ya Tatu Kufa Na Kufufuka Kwake
(Mathayo 20:17-19; Luka 18:31-34)

32Walikuwa njiani wakipanda kwenda Yerusalemu, na Yesu alikuwa ametangulia. Wanafunzi wake walishangaa, nao watu waliowafuata walijawa na hofu. Yesu akawachukua tena wale wanafunzi wake kumi na wawili kando na kuwaambia
yatakayompata. 33 Akasema, “Tunapanda kwenda Yerusalemu, na Mwana wa Adamu atasalitiwa kwa viongozi wa makuhani na walimu wa sheria. Wao watamhukumu kifo na kumtia mikononi mwa watu wa
Mataifa, 34 ambao watamdhihaki na kumtemea mate, watampiga na kumuua. Siku tatu baadaye atafufuka.”

Ombi La Yakobo Na Yohana
(Mathayo 20:20-28)

35Kisha Yakobo na Yohana, wana wa Zebedayo, wakaja kwake na kumwambia, “Mwalimu, tunataka utufanyie lolote tutakalokuomba.”

36Naye akawaambia, “Je, mwataka niwafanyie jambo gani?”

37Wakamwambia, “Tupe kukaa mmoja upande wako wa kuume na mwingine upande wako wa kushoto katika utukufu wako.”

38Lakini Yesu akawaambia, “Ninyi hamjui mnaloliomba. Je, mnaweza kukinywea kikombe ninyweacho

[8] + **10:25** Tajiri ina maana wale wanaotumainia mali.

mimi, au kubatizwa ubatizo nibatizwao mimi?”

39Wakajibu, “Tunaweza.”

K isha Yesu akawaambia, “Kikombe nikinyweacho mtakinywea na ubatizo nibatizwao mtabatizwa, [40] lakini kuketi mkono wangu wa kuume au wa kushoto si juu yangu mimi kuwapa. Nafasi hizi ni kwa ajili ya wale walioandaliwa.”

41Wale wanafunzi wengine kumi waliposikia hayo, wakaanza kuwakasirikia Yakobo na Yohana.
[42] Lakini Yesu akawaita wote pamoja na kuwaambia, “Mnafahamu kuwa wale wanaodhaniwa kuwa watawala wa watu wa Mataifa huwatawala watu kwa nguvu, nao wenye vyeo huonyesha mamlaka yao. [43] Lakini isiwe hivyo kwenu. Badala yake, yeyote anayetaka kuwa mkuu miongoni mwenu hana budi kuwa mtumishi wenu, [44] na yeyote anayetaka kuwa wa kwanza, hana budi kuwa mtumwa wa wote. [45] Kwa kuwa hata Mwana wa Adamu hakuja ili kutumikiwa, bali kutumika na kuutoa uhai wake uwe fidia kwa ajili ya wengi.”

Yesu Amponya Kipofu Bartimayo
(Mathayo 20:29-34; Luka 18:35-43)

46Kisha wakafika Yeriko. Yesu alipokuwa akiondoka mjini na wanafunzi wake pamoja na umati mkubwa wa watu, kipofu mmoja, jina lake Bartimayo, mwana wa Timayo, alikuwa ameketi kando ya njia akiomba msaada. [47] Aliposikia kuwa ni Yesu wa Nazareti aliyekuwa anapita, akaanza kupaza sauti akisema, “Yesu, Mwana wa Daudi, nihurumie!”

48Watu wengi wakamkemea, wakamwambia akae kimya, lakini yeye akazidi kupaza sauti, akisema, “Mwana wa Daudi, nihurumie!”

49Yesu akasimama na kusema, “Mwiteni.”

H ivyo wakamwita yule mtu kipofu, wakamwambia, “Jipe moyo! Inuka, anakuita.” [50] Akiwa analivua lile joho lake, alisimama na kumwendea Yesu.

51Yesu akamuuliza, “Unataka nikufanyie nini?”

Y ule kipofu akajibu, “Mwalimu, nataka kuona.”

52Yesu akamwambia, “Nenda zako, imani yako imekuponya.” Mara akapata kuona, akamfuata Yesu njiani.

Yesu Aingia Yerusalemu Kwa Shangwe
(Mathayo 21:1-11; Luka 19:28-40; Yohana 12:12-19)

11Walipokaribia Yerusalemu, wakafika Bethfage na Bethania katika Mlima wa Mizeituni. Yesu akawatuma wawili wa wanafunzi wake, [2] akawaambia, “Nendeni katika kijiji kilichoko mbele yenu. Na hapo mtakapoingia kijijini, mtamkuta mwana-punda amefungwa hapo, ambaye hajapandwa na mtu bado. Mfungueni, mkamlete hapa. [3] Kama mtu yeyote akiwauliza, ‘Mbona mnamfungua?’ Mwambieni, ‘Bwana

anamhitaji, na atamrudisha hapa baada ya muda mfupi.' "

4Wakaenda, wakamkuta mwana-punda amefungwa kando ya barabara, karibu na mlango wa nyumba. 5 Walipokuwa wanamfungua, watu waliokuwa wamesimama karibu wakawauliza, "Mna maana gani mnapomfungua huyo mwana-punda?" 6 Wakawajibu kama vile Yesu alivyokuwa amewaagiza, nao wale watu wakawaruhusu. 7 Kisha wakamleta huyo mwana-punda kwa Yesu na kutandika mavazi yao juu yake, naye akampanda. 8 Watu wengi wakatandaza mavazi yao barabarani, na wengine wakatandaza matawi waliyokuwa wamekata mashambani. 9 Kisha wale waliokuwa wametangulia mbele na wale waliokuwa wakifuata nyuma wakapaza sauti, wakisema,

" Hosana!" [9]

" Amebarikiwa yeye ajaye kwa Jina la Bwana!"

10"Umebarikiwa Ufalme unaokuja wa baba yetu Daudi!"

" Hosana kwake yeye aliye juu!"

11Yesu akaingia Yerusalemu na kwenda Hekaluni. Akaangalia kila kitu kilichokuwamo, lakini kwa kuwa ilishakuwa jioni, akaenda zake Bethania pamoja na wale kumi na wawili.

Yesu Alaani Mtini Usiozaa

(Mathayo 21:18-19)

12Kesho yake walipokuwa wakitoka Bethania, Yesu alikuwa na njaa. 13 Akauona mtini kwa mbali, naye akaenda ili aone kama ulikuwa na matunda. Alipoufikia, akakuta una majani tu, kwa kuwa hayakuwa majira ya tini. 14 Akauambia ule mti, "Tangu leo mtu yeyote asile kamwe matunda kutoka kwako." Wanafunzi wake walimsikia akisema hayo.

Yesu Atakasa Hekalu

(Mathayo 21:12-17; Luka 19:45-48; Yohana 2:13-22)

15Walipofika Yerusalemu, Yesu akaingia katika eneo la Hekalu, akaanza kuwafukuza wale waliokuwa wakinunua na kuuza humo ndani. Akazipindua meza za wale waliokuwa wakibadilisha fedha, na pia viti vya wale waliokuwa wakiuza njiwa, 16 wala hakumruhusu mtu yeyote kuchukua bidhaa kupitia ukumbi wa Hekalu. 17 Naye alipokuwa akiwafundisha, akasema, "Je, haikuandikwa kuwa:

" 'Nyumba yangu itaitwa

nyumba ya sala kwa mataifa yote'? Lakini ninyi mmeifanya kuwa 'pango la wanyang'anyi.' "

18Viongozi wa makuhani na walimu wa sheria wakapata habari hizi, nao wakaanza kutafuta njia ya kumuua, kwa kuwa walikuwa wakimwogopa, kwa sababu umati wote ulikuwa unashangazwa na mafundisho yake.

[9] + **11:9** Kiebrania kusema Okoa, basi likawa neno la shangwe.

19Ilipofika jioni, Yesu na
wanafunzi wake wakatoka nje ya mji.
Mtini Ulionyauka
(Mathayo 21:20-22)

20Asubuhi yake walipokuwa
wakipita, wakauona ule mtini
umenyauka kutoka juu hadi kwenye
mizizi yake.
21 Petro akakumbuka
na kumwambia Yesu, "Rabi, tazama!
Ule mtini ulioulaani umenyauka!"

22Yesu akawajibu, "Mwaminini
Mungu.
23 Amin, nawaambia, mtu
yeyote atakayeuambia mlima huu,
'Ng'oka ukatupwe baharini,' wala
asione shaka moyoni mwake, bali
aamini kwamba hayo asemayo
yametukia, atatimiziwa.
24 Kwa
sababu hiyo nawaambia, yoyote
mtakayoyaomba mkisali, aminini ya
kwamba mmeyapokea, nayo
yatakuwa yenu.
25 Nanyi kila
msimamapo kusali, sameheni mkiwa
na neno na mtu, ili naye Baba yenu
aliye mbinguni awasamehe ninyi
makosa yenu. [
26 Lakini kama ninyi
msiposamehe, wala Baba yenu aliye
mbinguni hatawasamehe ninyi
makosa yenu.]"
Swali Kuhusu Mamlaka Ya Yesu
(Mathayo 21:23-27; Luka 20:1-8)

27Wakafika tena Yerusalemu, na
Yesu alipokuwa akitembea Hekaluni,
viongozi wa makuhani, walimu wa
sheria pamoja na wazee wa watu
wakamjia.
28 Wakamuuliza,
"Unafanya mambo haya kwa
mamlaka gani? Na ni nani aliyekupa
mamlaka ya kufanya hayo?"

29Yesu akawajibu, "Nitawauliza
swali moja. Nijibuni, nami
nitawaambia ni kwa mamlaka gani
ninafanya mambo haya.
30
Niambieni, je, ubatizo wa Yohana
ulitoka mbinguni au kwa
wanadamu?"

31Wakahojiana wao kwa wao,
wakisema, "Kama tukisema, 'Ulitoka
mbinguni,' atatuuliza, 'Mbona
hamkumwamini?'
32 Lakini
tukisema, 'Ulitoka kwa
wanadamu,'…" (Waliwaogopa watu,
kwa sababu kila mtu aliamini
kwamba Yohana alikuwa nabii wa
kweli.)

33Kwa hiyo wakamjibu Yesu,
"Hatujui."

N aye Yesu akawaambia, "Wala
mimi sitawaambia ni kwa mamlaka
gani ninatenda mambo haya."
Mfano Wa Wapangaji Waovu
(Mathayo 21:33-46; Luka 20:9-19)

12Yesu akaanza kusema nao kwa
mifano, akawaambia: "Mtu mmoja
alipanda shamba la mizabibu.
Akajenga ukuta kulizunguka,
akachimba shimo ndani yake kwa
ajili ya shinikizo la kusindika divai,
na akajenga mnara wa ulinzi. Kisha
akalikodisha shamba hilo la mizabibu
kwa wakulima fulani, kisha akasafiri
kwenda nchi nyingine.
2 Wakati wa
mavuno ulipofika, mwenye shamba
akamtuma mtumishi wake kwa hao
wapangaji ili kuchukua sehemu yake
ya mavuno ya shamba la mizabibu
kutoka kwa hao wapangaji.
3 Lakini
wale wakulima walimkamata yule
mtumishi, wakampiga, wakamfukuza
mikono mitupu.
4 Kisha yule
mwenye shamba akamtuma mtumishi

mwingine kwao; nao wale wakulima wakampiga kichwani na kumfanyia mambo ya aibu. [5] Kisha akamtuma mtumishi mwingine, naye huyo wakamuua. Akawatuma wengine wengi; baadhi yao wakawapiga, na wengine wakawaua.

6“Mwenye shamba alikuwa bado na mmoja wa kumtuma, mwanawe aliyempenda. Hatimaye akamtuma akisema, ‘Watamheshimu mwanangu.’

7“Lakini wale wapangaji wakasemezana pamoja, ‘Huyu ndiye mrithi. Njooni tumuue, nao urithi utakuwa wetu.’ [8] Hivyo wakamchukua na kumuua, wakamtupa nje ya lile shamba la mizabibu.

9“Sasa basi yule mwenye shamba atafanya nini? Atakuja na kuwaua hao wapangaji, kisha atawapa wapangaji wengine hilo shamba la mizabibu. [10] Je, hamjasoma Andiko hili:

“ ‘Jiwe walilolikataa waashi

limekuwa jiwe kuu la pembeni;

11Bwana ndiye alitenda jambo hili,

nalo ni ajabu machoni petu’?”

12Walipotambua kuwa amesema mfano huo kwa ajili yao, wakataka kumkamata, lakini wakaogopa ule umati wa watu. Wakamwacha, wakaondoka, wakaenda zao.

Swali Kuhusu Kulipa Kodi

(Mathayo 22:15-22; Luka 20:20-26)

13Baadaye wakawatuma baadhi ya Mafarisayo na Maherode ili kwenda kumtega Yesu katika yale anayosema. [14] Wakamjia, wakamwambia, “Mwalimu, tunajua kwamba wewe ni mtu mwadilifu. Wewe huyumbishwi na wanadamu, kwa kuwa huna upendeleo. Lakini wewe huifundisha njia ya Mungu katika kweli. Je, ni halali kulipa kodi kwa Kaisari, au la? [15] Je, tulipe kodi au tusilipe?”

L akini Yesu alijua unafiki wao. Akawauliza “Mbona mnajaribu kunitega? Nileteeni hiyo dinari [10] niione.” [16] Wakamletea hiyo sarafu. Naye akawauliza, “Sura hii ni ya nani? Na maandishi haya ni ya nani?”

W akamjibu, “Ni vya Kaisari.”

17Ndipo Yesu akawaambia, “Mpeni Kaisari kilicho cha Kaisari, naye Mungu mpeni kilicho cha Mungu.”

N ao wakamstaajabia sana.

Ndoa Wakati Wa Ufufuo

(Mathayo 22:23-33; Luka 20:27-40)

[10] + **12:15** Dinari moja ilikuwa sawa na mshahara wa kibarua wa siku moja.

18Kisha Masadukayo, wale
wasemao kuwa hakuna ufufuo wa
wafu, wakamjia Yesu, 19 wakasema,
“Mwalimu, Mose alituandikia kuwa
kama ndugu wa mtu akifa na
kumwacha mkewe bila mtoto, basi
huyo mtu inampasa amwoe huyo
mjane ili amzalie ndugu yake watoto.
20 Basi palikuwepo ndugu saba. Yule
wa kwanza akaoa mke, naye akafa
pasipo kuwa na mtoto yeyote. 21
Wa pili akamwoa yule mjane, lakini
naye akafa bila kuacha mtoto yeyote.
Ikawa vivyo hivyo kwa yule wa tatu.
22 Hakuna hata mmojawapo wa hao
ndugu wote saba aliyeacha mtoto.
Hatimaye yule mwanamke naye
akafa. 23 Kwa hiyo wakati wa
ufufuo, yeye atakuwa mke wa nani,
maana aliolewa na ndugu wote
saba?”

24Yesu akawajibu, “Je, hampotoki
kwa sababu hamfahamu Maandiko
wala uweza wa Mungu? 25 Wafu
watakapofufuka, hawataoa wala
kuolewa, bali watakuwa kama
malaika wa mbinguni. 26 Basi
kuhusu wafu kufufuliwa, je
hamjasoma katika Kitabu cha Mose
jinsi Mungu alivyosema na Mose
kutoka kile kichaka akisema, ‘Mimi
ni Mungu wa Abrahamu, na Mungu
wa Isaki, na Mungu wa Yakobo?’ 27
Yeye si Mungu wa wafu, bali ni
Mungu wa walio hai. Kwa hiyo
mmekosea kabisa.”

Amri Iliyo Kuu

(Mathayo 22:34-40; Luka 10:25-28)

28Mwalimu mmoja wa sheria
akaja, akawasikia wakijadiliana.
Akiona kwamba Yesu amewajibu
vyema, naye akamuuliza, “Katika
amri zote, ni ipi iliyo kuu?”

29Yesu akajibu, “Amri iliyo kuu
ndiyo hii: ‘Sikia ee Israeli. Bwana
Mungu wetu, Bwana ndiye mmoja.
30 Mpende Bwana Mungu wako kwa
moyo wako wote, kwa roho yako
yote, kwa akili zako zote, na kwa
nguvu zako zote.’ 31 Ya pili ndiyo
hii: ‘Mpende jirani yako kama nafsi
yako.’ Hakuna amri nyingine iliyo
kuu kuliko hizi.”

32Yule mwalimu wa sheria
akamwambia Yesu, “Mwalimu,
umejibu vyema kwamba Mungu ni
mmoja, wala hakuna mwingine ila
yeye. 33 Kumpenda Mungu kwa
moyo wote na kwa akili zote na kwa
nguvu zote, na kumpenda jirani kama
mtu anavyojipenda mwenyewe ni
bora zaidi kuliko kutoa sadaka za
kuteketezwa na dhabihu zote.”

34Yesu alipoona kwamba amejibu
kwa busara, akamwambia, “Wewe
hauko mbali na Ufalme wa Mungu.”
Tangu wakati huo, hakuna mtu
yeyote aliyethubutu kumuuliza
maswali tena.

Kristo Ni Mwana Wa Nani?

(Mathayo 22:41-46; Luka 20:41-44)

35Yesu alipokuwa akifundisha
Hekaluni, akauliza, “Imekuwaje
walimu wa sheria wanasema kwamba
Kristo [11] ni Mwana wa Daudi? 36
Kwa maana Daudi mwenyewe,
akinena kwa kuongozwa na Roho
Mtakatifu, alisema:

[11] + **12:35 Kristo** maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

" 'nd Bwanand* alimwambia Bwana wangu:

"Keti mkono wangu wa kuume,

hadi nitakapowaweka adui zako

chini ya miguu yako." '
37 Kwa hiyo Daudi mwenyewe anamwita 'Bwana.' Awezaje basi yeye kuwa mwanawe?"

U le umati wote wa watu wakamsikiliza kwa furaha.

Yesu Awatahadharisha Watu Kuhusu Walimu Wa Sheria

(Mathayo 23:1-36; Luka 20:45-47)

38Alipokuwa akifundisha, Yesu alisema, "Jihadharini na walimu wa sheria. Wao hupenda kutembea wakiwa wamevaa mavazi marefu, na kusalimiwa kwa heshima masokoni.
39 Pia wao hupenda kukaa kwenye viti vya mbele katika masinagogi, na kupewa nafasi za heshima katika karamu.
40 Wao hula nyumba za wajane, na ili waonekane kuwa wema wanasali sala ndefu. Watu kama hawa watapata hukumu iliyo kuu sana."

Sadaka Ya Mjane

(Luka 21:1-4)

41Kisha Yesu akaketi mkabala na sehemu ambapo sadaka zilikuwa zinawekwa na kuangalia umati wa watu wakiweka fedha zao kwenye sanduku la hazina ya Hekalu. Matajiri wengi wakaweka kiasi kikubwa cha fedha.
42 Lakini mjane mmoja maskini akaja na kuweka sarafu mbili ndogo za shaba zenye thamani ya senti mbili.

43Yesu akawaita wanafunzi wake, akawaambia, "Amin, nawaambia, huyu mjane maskini ameweka katika sanduku la hazina zaidi ya watu wengine wote.
44 Wengine wote wametoa kutokana na ziada ya mali zao. Lakini huyu mjane ametoa kutokana na umaskini wake, akaweka kila kitu alichokuwa nacho, hata kile alichohitaji ili kuishi."

Dalili Za Siku Za Mwisho

(Mathayo 24:1-2; Luka 21:5-6)

13Yesu alipokuwa akitoka Hekaluni, mmojawapo wa wanafunzi wake akamwambia, "Mwalimu! Tazama jinsi mawe haya yalivyo makubwa, na majengo haya yalivyo mazuri!"

2Ndipo Yesu akajibu akasema, "Je, unayaona majengo haya yalivyo makubwa? Hakuna hata jiwe moja litakalobaki juu ya jingine, bali yote yatabomolewa."

Mateso Yatabiriwa

(Mathayo 24:3-14; Luka 21:7-19)

3Yesu alipokuwa ameketi kwenye Mlima wa Mizeituni mkabala na Hekalu, Petro, Yakobo, Yohana na Andrea wakamuuliza faraghani,
4 "Tafadhali tuambie, mambo haya yatatukia lini? Nayo dalili ya kuwa hayo yote yanakaribia kutimia itakuwa gani?"

5Yesu akawaambia: "Jihadharini mtu yeyote asiwadanganye.
6 Wengi watakuja kwa Jina langu wakidai, 'Mimi ndiye,' nao watawadanganya wengi.
7 Msikiapo habari za vita na uvumi wa vita, msiwe na hofu. Mambo haya hayana budi kutukia, lakini ule mwisho

bado. 8 Taifa litainuka dhidi ya
taifa na ufalme dhidi ya ufalme.
Kutakuwa na mitetemeko sehemu
mbalimbali na njaa. Haya yatakuwa
ndio mwanzo wa utungu.

9“Lakini ninyi jihadharini. Kwa
maana watawapeleka katika
mabaraza yao na kupigwa mijeledi
katika masinagogi. Mtashtakiwa
mbele ya watawala na wafalme kwa
ajili yangu, ili kuwa ushuhuda kwao.
10 Nayo habari njema lazima
ihubiriwe kwanza kwa mataifa yote
kabla ule mwisho haujawadia. 11
Mtakapokamatwa na kushtakiwa,
msisumbuke awali kuhusu
mtakalosema. Semeni tu lolote
mtakalopewa wakati huo, kwa kuwa
si ninyi mtakaokuwa mkinena, bali ni
Roho Mtakatifu.

12“Ndugu atamsaliti ndugu yake ili
auawe, naye baba atamsaliti mtoto
wake. Watoto nao wataasi dhidi ya
wazazi wao na kusababisha wauawe.
13 Watu wote watawachukia kwa
ajili ya Jina langu. Lakini yule
atakayevumilia hadi mwisho
ataokolewa.

Chukizo La Uharibifu
(Mathayo 24:15-28; Luka 21:20-24)

14“Mtakapoona ‘chukizo la
uharibifu’ limesimama mahali
pasipolipasa (asomaye na afahamu),
basi wale walioko Uyahudi
wakimbilie milimani. 15 Yeyote
aliye juu ya dari ya nyumba asishuke
au kuingia ndani ili kuchukua
chochote. 16 Aliye shambani asirudi
nyumbani kuchukua vazi lake. 17
Ole wao wenye mimba na wale
wanaonyonyesha watoto siku hizo!
18 Ombeni mambo haya yasitokee
wakati wa baridi. 19 Kwa maana
siku hizo zitakuwa za dhiki kuu
ambayo haijapata kuwako tangu
mwanzo, hapo Mungu alipoumba
ulimwengu, mpaka leo, na wala
haitakuwako tena kamwe. 20 Kama
Bwana asingelifupisha siku hizo,
kamwe asingeliokoka mtu yeyote.
Lakini kwa ajili ya wateule, wale
aliowachagua, amezifupisha siku
hizo. 21 Wakati huo mtu yeyote
akiwaambia, ‘Tazama, Kristo[12] huyu
hapa!’ au, ‘Tazama, yuko kule,’
msisadiki. 22 Kwa maana watatokea
makristo wa uongo na manabii wa
uongo, nao watafanya ishara na
maajabu ili kuwapotosha,
ikiwezekana, hata wale wateule. 23
Hivyo jihadharini. Nimekwisha
kuwaambia mambo haya yote
mapema kabla hayajatukia.

Kuja Kwa Mwana Wa Adamu
(Mathayo 24:29-31; Luka 21:25-28)

24“Lakini katika siku hizo, baada
ya hiyo dhiki,

“ ‘jua litatiwa giza

nao mwezi hautatoa nuru yake;

25nazo nyota zitaanguka kutoka
angani,

na nguvu za anga zitatikisika.’

26“Ndipo watu wote
watakapomwona Mwana wa Adamu
akija mawinguni kwa nguvu nyingi
na utukufu. 27 Naye atawatuma

[12] + **13:21 Kristo** maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

malaika wake wawakusanye wateule
wake kutoka pande zote nne za
dunia, kutoka miisho ya dunia hadi
miisho ya mbingu.

Somo Kuhusu Mtini
(Mathayo 24:32-35; Luka 21:29-33)

28“Basi jifunzeni somo hili
kutokana na mtini: Matawi yake
yanapoanza kuchipua na kutoa
majani, mnatambua kwamba wakati
wa kiangazi umekaribia. 29 Vivyo
hivyo, myaonapo mambo haya
yakitukia, mnatambua kwamba
wakati u karibu, hata malangoni. 30
Amin, nawaambia, kizazi hiki
hakitapita hadi mambo haya yote
yawe yametimia. 31 Mbingu na nchi
zitapita, lakini maneno yangu
hayatapita kamwe.

Hakuna Ajuaye Siku Wala Saa
(Mathayo 24:36-44)

32“Kwa habari ya siku ile na saa
hakuna yeyote ajuaye, hata malaika
walio mbinguni wala Mwana, ila
Baba peke yake. 33 Jihadharini!
Kesheni! Kwa maana hamjui wakati
ule utakapowadia. 34 Ni kama mtu
anayesafiri. Anaiacha nyumba yake
na kuwaachia watumishi wake
kuiangalia, kila mtu na kazi yake,
kisha akamwamuru yule bawabu
aliye mlangoni akeshe.

35“Basi kesheni kwa sababu
hamjui ni lini mwenye nyumba
atakaporudi: iwapo ni jioni, au ni
usiku wa manane, au alfajiri awikapo
jogoo, au mapambazuko. 36 Kama
akija ghafula, asije akawakuta
mmelala. 37 Lile ninalowaambia
ninyi, nawaambia watu wote:
‘Kesheni!’ ”

Shauri La Kumuua Yesu
(Mathayo 26:1-5; Luka 22:1-2;
Yohana 11:45-53)

14Zilikuwa zimebaki siku mbili tu
kabla ya Sikukuu ya Pasaka, na
Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu.
Viongozi wa makuhani na walimu wa
sheria walikuwa wakitafuta njia ya
kumkamata Yesu kwa hila na
kumuua. 2 Lakini walisema,
“Tusilifanye jambo hili wakati wa
Sikukuu, maana watu wanaweza
wakafanya ghasia.”

Yesu Kupakwa Mafuta Huko Bethania
(Mathayo 26:6-13; Yohana 12:1-8)

3Yesu alikuwa Bethania nyumbani
kwa Simoni aliyekuwa na ukoma.
Wakati alipokuwa ameketi mezani
akila chakula cha jioni, mwanamke
mmoja aliingia akiwa na chupa ya
marhamu yenye manukato ya nardo
[13] safi ya thamani kubwa. Akaivunja
hiyo chupa, akamiminia hayo
manukato kichwani mwa Yesu.

4Baadhi ya watu waliokuwepo pale
walikuwa wakisemezana wao kwa
wao, “Upotevu huu wote ni wa nini?
5 Mafuta haya yangeweza kuuzwa
kwa zaidi ya dinari [14] 300, na fedha
hizo wakapewa maskini.”
Wakamkemea vikali huyo
mwanamke.

---

[13] + **14:3** Nardo ni aina ya manukato yaliyotengenezwa kutokana na mimea yenye mizizi inayotoa harufu nzuri.
[14] + **14:5** Dinari 300 ni sawa na mshahara wa kibarua wa siku 300.

6Lakini Yesu akawaambia, “Mbona
mnamsumbua huyu mwanamke?
Mwacheni! Yeye amenitendea jambo
zuri sana. [7] Maskini mtakuwa nao
siku zote na mnaweza kuwasaidia
wakati wowote mnaotaka. Lakini
mimi hamtakuwa nami siku zote. [8]
Huyu mwanamke amenitendea lile
aliloweza. Ameumiminia mwili
wangu manukato ili kuniandaa kwa
maziko yangu. [9] Amin, nawaambia,
mahali popote ulimwenguni ambapo
Injili itahubiriwa, jambo hili
alilolitenda huyu mwanamke
litatajwa pia kwa ukumbusho wake.”

Yuda Akubali Kumsaliti Yesu
(Mathayo 26:14-16; Luka 22:3-6)

10Kisha Yuda Iskariote, mmoja wa
wale wanafunzi kumi na wawili,
akaenda kwa viongozi wa makuhani
ili kumsaliti Yesu kwao. [11]
Walifurahi sana kusikia jambo hili na
wakaahidi kumpa fedha. Hivyo yeye
akawa anatafuta wakati uliofaa wa
kumsaliti.

Yesu Ala Pasaka Na Wanafunzi Wake
(Mathayo 26:17-25; Luka 22:7-14,
21-23; Yohana 13:21-30)

12Siku ya kwanza ya Sikukuu ya
Mikate Isiyotiwa Chachu, siku
ambayo kwa desturi mwana-kondoo
wa Pasaka huchinjwa, wanafunzi wa
Yesu wakamuuliza, “Unataka twende
wapi ili tukuandalie mahali pa kula
Pasaka?”

13Basi akawatuma wawili
miongoni mwa wanafunzi wake,
akawaambia, “Nendeni mjini. Huko
mtakutana na mwanaume amebeba
mtungi wa maji. Mfuateni. [14]
Mwambieni mwenye nyumba ile
atakayoingia, ‘Mwalimu anauliza:
Kiko wapi chumba changu cha
wageni, ambamo mimi na wanafunzi
wangu tutakula Pasaka?’ [15]
Atawaonyesha chumba kikubwa
ghorofani, kilichopambwa tena
kilicho tayari. Tuandalieni humo.”

16Wale wanafunzi wakaondoka na
kwenda mjini, nao wakakuta kila kitu
kama Yesu alivyowaambia. Hivyo
wakaiandaa Pasaka.

17Ilipofika jioni, Yesu akaja
pamoja na wale wanafunzi wake
kumi na wawili. [18] Walipoketi
mezani wakila, Yesu akawaambia,
“Amin, nawaambia, mmoja wenu
atanisaliti, mmoja anayekula pamoja
nami.”

19Wakaanza kuhuzunika na
kumuuliza mmoja baada ya
mwingine, “Je, ni mimi Bwana?”

20Akawajibu, “Ni mmoja miongoni
mwenu ninyi kumi na wawili, yule
anayechovya mkate kwenye bakuli
pamoja nami. [21] Mwana wa Adamu
anaenda zake kama vile
alivyoandikiwa. Lakini ole wake mtu
yule amsalitiye Mwana wa Adamu!
Ingekuwa heri kwake mtu huyo kama
hangezaliwa.”

Kuanzishwa Kwa Meza Ya Bwana
(Mathayo 26:26-30; Luka 22:14-20; 1
Wakorintho 11:23-25)

22Walipokuwa wanakula, Yesu
akachukua mkate, akashukuru,
akaumega na kuwapa wanafunzi
wake, akisema, “Twaeni mle; huu
ndio mwili wangu.”

23Kisha akakitwaa kikombe,
akashukuru, akawapa, nao wote
wakanywa kutoka humo.

24Akawaambia, “Hii ndiyo damu
yangu ya agano, imwagikayo kwa
ajili ya wengi. [25] Amin, nawaambia,
sitakunywa tena katika uzao wa
mzabibu, hadi siku ile
nitakapounywa mpya katika Ufalme
wa Mungu.”

26Walipokwisha kuimba wimbo,
wakatoka wakaenda Mlima wa
Mizeituni.

Yesu Atabiri Kuwa Petro Atamkana

(Mathayo 26:31-35; Luka 22:31-34; Yohana 13:36-38)

27Yesu akawaambia, “Ninyi nyote
mtaniacha, kwa maana imeandikwa:

“ ‘Nitampiga mchungaji,

nao kondoo watatawanyika.’ [28]
Lakini baada ya kufufuka kwangu,
nitawatangulia kwenda Galilaya.”

29Petro akasema, “Hata kama
wengine wote watakuacha, mimi
sitakuacha.”

30Yesu akamwambia, “Amin,
nakuambia; leo, usiku huu, kabla
jogoo hajawika mara mbili, wewe
mwenyewe utanikana mara tatu.”

31Lakini Petro akasisitiza zaidi,
“Hata kama itabidi kufa pamoja
nawe, sitakukana kamwe.” Nao wale
wengine wote wakasema vivyo hivyo.

Yesu Aomba Katika Bustani Ya Gethsemane

(Mathayo 26:36-46; Luka 22:39-46)

32Wakaenda mahali paitwapo
Gethsemane. Yesu akawaambia
wanafunzi wake, “Kaeni hapa, nami
niende nikaombe.” [33] Kisha
akawachukua pamoja naye Petro,
Yakobo na Yohana. Akaanza
kuhuzunika sana na kutaabika. [34]
Akawaambia, “Moyo wangu umejawa
na huzuni kiasi cha kufa. Kaeni hapa
na mkeshe.”

35Akaenda mbele kidogo,
akaanguka kifudifudi, akaomba
kwamba kama ingewezekana saa
hiyo ya mateso imwondokee. [36]
Akasema, “wj Abba,wj* [15] Baba,
mambo yote yawezekana kwako.
Niondolee kikombe hiki. Lakini si
kama nipendavyo mimi, bali vile
upendavyo wewe.”

37Akarudi kwa wanafunzi wake,
akawakuta wamelala. Akamwambia
Petro, “Simoni, umelala? Je,
hukuweza kukesha hata kwa saa
moja? [38] Kesheni na mwombe,
msije mkaingia majaribuni. Roho iko
radhi, lakini mwili ni mdhaifu.”

39Akaenda tena kuomba, akisema
maneno yale yale. [40] Aliporudi,
akawakuta tena wamelala kwa
sababu macho yao yalikuwa mazito.
Nao hawakujua la kumwambia.

[15] + **14:36 Abba** ni neno la Kiaramu ambalo maana yake ni Baba*; ni mtoto wa kuzaa tu angeweza kulitumia kwa baba yake.

41Akaja mara ya tatu,
akawaambia, “Bado mmelala na
kupumzika? Imetosha! Saa
imewadia. Tazameni, Mwana wa
Adamu anasalitiwa na kutiwa
mikononi mwa wenye dhambi. 42
Inukeni, twende zetu! Tazameni,
msaliti wangu yuaja!”

Yesu Akamatwa
(Mathayo 26:47-56; Luka 22:47-53;
Yohana 18:3-12)

43Yesu alipokuwa bado
anazungumza, Yuda, mmoja wa wale
wanafunzi Kumi na Wawili,
akatokea. Alikuwa amefuatana na
umati wa watu wenye panga na
marungu, waliokuwa wametumwa na
viongozi wa makuhani, walimu wa
sheria, na wazee.

44Basi msaliti alikuwa amewapa
hao watu ishara, kwamba: “Yule
nitakayembusu ndiye. Mkamateni,
mkamchukue chini ya ulinzi.” 45
Mara Yuda akamjia Yesu na kusema,
“Rabi.”[16] Akambusu. 46 Wale
watu wakamkamata Yesu,
wakamweka chini ya ulinzi. 47
Ndipo mmoja wa wale waliokuwa
wamesimama karibu aliuchomoa
upanga wake na kumpiga mtumishi
wa kuhani mkuu, akamkata sikio.

48Kisha Yesu akawaambia,
“Mmekuja na panga na marungu
kunikamata kana kwamba mimi ni
mnyang’anyi? 49 Siku kwa siku
nilikuwa pamoja nanyi nikifundisha
Hekaluni, wala hamkunikamata.
Lakini Maandiko sharti yatimie.” 50
Ndipo wanafunzi wake wote
wakamwacha, wakakimbia.

51Kijana mmoja, ambaye hakuwa
amevaa kitu isipokuwa alijitanda
nguo ya kitani, alikuwa akimfuata
Yesu. Walipomkamata, 52 alikimbia
uchi, akaliacha vazi lake.

Yesu Mbele Ya Baraza La Wayahudi
(Mathayo 26:57-68; Luka 22:54-71;
Yohana 18:13-24)

53Wakampeleka Yesu kwa kuhani
mkuu, nao viongozi wa makuhani
wote, na wazee na walimu wa sheria
wote wakakusanyika pamoja. 54
Petro akamfuata kwa mbali, hadi
uani kwa kuhani mkuu. Huko akaketi
pamoja na walinzi, akiota moto.

55Viongozi wa makuhani na
Baraza la Wayahudi[17] lote
wakatafuta ushahidi dhidi ya Yesu ili
wapate kumuua. Lakini hawakupata
jambo lolote. 56 Wengi walitoa
ushahidi wa uongo dhidi yake, lakini
maelezo yao hayakukubaliana.

57Ndipo wengine wakasimama
wakatoa ushahidi wa uongo dhidi
yake, wakisema: 58 “Sisi tulimsikia
akisema, ‘Mimi nitalibomoa Hekalu
hili lililojengwa na wanadamu, na
katika siku tatu nitajenga jingine
ambalo halikujengwa na
wanadamu.’ ” 59 Lakini hata hivyo,
ushahidi wao haukukubaliana.

---

[16] + **14:45** tl Rabitl* ni neno la Kiebrania ambalo maana yake ni daktari, mwalimu au bwana. Walikuwa na madaraja matatu: La chini kabisa tl Rabtl* (bwana), la pili tl Rabitl* (bwana wangu), na la juu kabisa tl Rabonitl* (mkuu wangu, bwana wangu mkuu).

[17] + **14:55 Baraza la Wayahudi** hapa ina maana ya Sanhedrin ambalo lilikuwa ndilo baraza la juu kabisa la utawala wa Kiyahudi, lililoundwa na wazee 70 pamoja na kuhani mkuu.

60Basi kuhani mkuu akasimama mbele yao, akamuuliza Yesu, “Je, wewe hutajibu? Ni ushahidi gani hawa watu wanauleta dhidi yako?”
61 Lakini Yesu akakaa kimya, hakusema neno lolote.

K uhani mkuu akamuuliza tena, “Je, wewe ndiwe Kristo, [18] Mwana wa Mungu Aliyebarikiwa?”

62Yesu akajibu, “Mimi ndimi. Nanyi mtamwona Mwana wa Adamu akiwa ameketi mkono wa kuume wa Mwenye Nguvu, na akija juu ya mawingu ya mbinguni.”

63Kuhani mkuu akararua mavazi yake, akasema, “Tuna haja gani tena ya mashahidi zaidi?
64 Ninyi mmesikia hayo makufuru. Uamuzi wenu ni gani?”

W ote wakamhukumu kwamba anastahili kifo.
65 Kisha baadhi ya watu wakaanza kumtemea mate; wakamfunga kitambaa machoni, wakampiga kwa ngumi na kumwambia, “Tabiri!” Walinzi wakamchukua na kumpiga makofi.

Petro Amkana Yesu
(Mathayo 26:69-75; Luka 22:56-62; Yohana 18:15-18, 25-27)

66Petro alipokuwa bado yuko chini kwenye ua wa jumba la kifalme, tazama akaja mmoja wa watumishi wa kike wa kuhani mkuu.
67 Alipomwona Petro akiota moto, akamtazama sana, akamwambia,

“ Wewe pia ulikuwa pamoja na Yesu, Mnazareti.”

68Lakini Petro akakana, akasema, “Sijui wala sielewi unalosema.” Naye akaondoka kuelekea kwenye njia ya kuingilia.

69Yule mtumishi wa kike alipomwona mahali pale, akawaambia tena wale waliokuwa wamesimama hapo, “Huyu mtu ni mmoja wao.”
70 Lakini Petro akakana tena.

B aada ya muda kidogo wale waliokuwa wamesimama hapo karibu na Petro wakamwambia, “Hakika wewe ni mmoja wao, kwa maana wewe pia ni Mgalilaya!”
71 Petro akaanza kujilaani na kuwaapia, “Mimi simjui huyu mtu mnayesema habari zake!”

72Papo hapo jogoo akawika mara ya pili. Ndipo Petro akakumbuka lile neno Yesu alikuwa amemwambia: “Kabla jogoo hajawika mara mbili, utanikana mara tatu.” Akavunjika moyo, akalia sana.

Yesu Mbele Ya Pilato
(Mathayo 27:1-14; Luka 23:1-5; Yohana 18:28-38)

15Asubuhi na mapema, viongozi wa makuhani, pamoja na wazee, walimu wa sheria na Baraza lote, wakafikia uamuzi. Wakamfunga Yesu, wakamchukua na kumkabidhi kwa Pilato.

2Pilato akamuuliza, “Je, wewe ndiye Mfalme wa Wayahudi?”

Y esu akajibu, “Wewe umesema.”

[18] + **14:61 Kristo** maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

3Viongozi wa makuhani wakamshtaki kwa mambo mengi. [4] Pilato akamuuliza tena, “Je, huna la kujibu? Tazama ni mashtaka mangapi wanayaleta juu yako.”

5Lakini Yesu hakujibu lolote, hivyo Pilato akashangaa.

Pilato Amtoa Yesu Asulubiwe
(Mathayo 27:15-26; Luka 23:13-25; Yohana 18:39–19:16)

6Ilikuwa desturi wakati wa Sikukuu ya Pasaka kumfungulia mfungwa yeyote ambaye watu wangemtaka. [7] Wakati huo, mtu aliyeitwa Baraba alikuwa amefungwa gerezani pamoja na waasi wengine waliokuwa wametekeleza uuaji wakati wa maasi. [8] Ule umati wa watu ukamjia Pilato na kumwomba awafanyie kama ilivyokuwa desturi yake.

9Pilato akawauliza, “Mnataka niwafungulie huyu Mfalme wa Wayahudi?” [10] Kwa maana yeye alitambua kuwa viongozi wa makuhani walikuwa wamemtia Yesu mikononi mwake kwa ajili ya wivu. [11] Lakini viongozi wa makuhani wakauchochea ule umati wa watu wamwombe awafungulie Baraba badala yake.

12Pilato akawauliza tena, “Basi mnataka nifanye nini na huyu mtu mnayemwita Mfalme wa Wayahudi?”

13Wakapiga kelele wakisema, “Msulubishe!”

14Pilato akawauliza, “Kwa nini? Amefanya kosa gani?”

L akini wao wakapiga kelele kwa nguvu zaidi, wakisema, “Msulubishe!”

15Pilato, akitaka kuuridhisha ule umati wa watu, akawafungulia Baraba. Naye baada ya kuamuru Yesu achapwe mijeledi, akamtoa ili asulubishwe.

Askari Wamdhihaki Yesu

(Mathayo 27:27-31; Yohana 19:2-3)

16Askari wakampeleka Yesu hadi kwenye ukumbi wa ndani wa jumba la kifalme, ndio Praitorio, [19] wakakusanya kikosi kizima cha askari. [17] Wakamvalisha Yesu joho la zambarau, wakasokota taji ya miiba, wakamvika kichwani. [18] Wakaanza kumsalimu kwa dhihaka, “Salamu, mfalme wa Wayahudi!” [19] Wakampiga kwa fimbo ya mwanzi tena na tena kichwani na kumtemea mate. Wakapiga magoti mbele yake, wakamsujudia kwa kumdhihaki. [20] Walipokwisha kumdhihaki, wakamvua lile joho la zambarau, wakamvika tena nguo zake. Kisha wakamtoa nje ili wakamsulubishe.

Kusulubiwa Kwa Yesu

(Mathayo 27:32-44; Luka 23:26-43; Yohana 19:17-27)

[19] + **15:16** Praitorio maana yake ni makao makuu ya mtawala; ni jumba la kifalme lililokuwa linakaliwa na Pontio Pilato huko Yerusalemu, palipokuwa na kiti cha hukumu.

21Mtu mmoja kutoka Kirene, jina
lake Simoni, baba yao Aleksanda na
Rufo, alikuwa anapita zake kuingia
mjini kutoka shamba, nao
wakamlazimisha kuubeba ule
msalaba. 22 Kisha wakampeleka
Yesu mpaka mahali palipoitwa
Golgotha (maana yake ni Mahali pa
Fuvu la Kichwa). 23 Nao wakampa
divai iliyochanganywa na manemane,
lakini hakuinywa. 24 Basi
wakamsulubisha, nazo nguo zake
wakagawana miongoni mwao kwa
kuzipigia kura ili kuamua ni gani kila
mtu ataichukua.

25Ilikuwa yapata saa tatu asubuhi
walipomsulubisha. 26 Tangazo
likaandikwa la mashtaka dhidi yake
lenye maneno haya: “Mfalme wa
Wayahudi.” 27 Pamoja naye
walisulubiwa wanyang’anyi wawili,
mmoja upande wake wa kuume na
mwingine upande wa kushoto. [28
Nayo maandiko yakatimizwa, yale
yasemayo, “Alihesabiwa pamoja na
watenda dhambi.]” 29 Watu
waliokuwa wakipita njiani
wakamtukana huku wakitikisa
vichwa vyao na kusema, “Aha! Wewe
ambaye utalivunja Hekalu na
kulijenga kwa siku tatu, 30 basi
shuka kutoka msalabani na ujiokoe
mwenyewe!”

31Vivyo hivyo, viongozi wa
makuhani pamoja na walimu wa
sheria wakamdhihaki miongoni
mwao wakisema, “Aliwaokoa
wengine, lakini hawezi kujiokoa
mwenyewe! 32 Basi huyu Kristo, [20]
huyu Mfalme wa Israeli, ashuke sasa
kutoka msalabani, ili tupate kuona na
kuamini.” Wale waliosulubiwa
pamoja naye pia wakamtukana.

Kifo Cha Yesu Msalabani
(Mathayo 27:45-56; Luka 23:44-49;
Yohana 19:28-30)

33Ilipofika saa sita, giza liliifunika
nchi yote hadi saa tisa. 34 Mnamo
saa tisa, Yesu akapaza sauti, akalia,
wj “Eloi, Eloi, lama sabakthani?”wj*
(maana yake, “Mungu wangu, Mungu
wangu, mbona umeniacha?”)

35Baadhi ya watu waliokuwa
wamesimama karibu waliposikia
hayo, wakasema, “Msikieni,
anamwita Eliya.”

36Mtu mmoja akaenda mbio,
akachovya sifongo kwenye siki,
akaiweka kwenye mwanzi na akampa
Yesu ili anywe, akisema, “Basi
mwacheni. Hebu tuone kama Eliya
atakuja kumshusha kutoka hapo
msalabani.”

37Kisha Yesu akatoa sauti kuu,
akakata roho.

38Pazia la Hekalu likachanika
vipande viwili kuanzia juu hadi chini.
39 Basi yule jemadari aliyekuwa
amesimama hapo mbele ya msalaba
wa Yesu aliposikia ile sauti yake na
kuona jinsi alivyokata roho, akasema,
“Hakika mtu huyu alikuwa Mwana
wa Mungu!”

40Walikuwepo pia wanawake
waliokuwa wakiangalia kwa mbali.
Miongoni mwao walikuwepo Maria
Magdalene, na Maria mama yao

[20] + **15:32 Kristo** maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

Yakobo mdogo na Yose, pia na
Salome. [41] Hawa walifuatana na
Yesu na kushughulikia mahitaji yake
alipokuwa Galilaya. Pia walikuwepo
wanawake wengine wengi waliokuwa
wamekuja pamoja naye Yerusalemu.

Maziko Ya Yesu
(Mathayo 27:57-61; Luka 23:50-56;
Yohana 19:38-42)

42Ilipofika jioni, kwa kuwa ilikuwa
Siku ya Maandalizi, yaani siku moja
kabla ya Sabato, [43] Yosefu wa
Arimathaya, mtu aliyeheshimiwa
katika Baraza, na ambaye alikuwa
anautarajia Ufalme wa Mungu,
akamwendea Pilato kwa ujasiri na
kumwomba mwili wa Yesu. [44]
Pilato alikuwa akijiuliza kama Yesu
alikuwa amekwisha kufa. Hivyo
akamwita yule jemadari, akamuuliza
iwapo Yesu alikuwa amekwisha kufa.
[45] Baada ya kupata habari kutoka
kwa yule jemadari kwamba kweli
amekwisha kufa, Pilato akampa
Yosefu ruhusa ya kuuchukua huo
mwili. [46] Hivyo Yosefu akanunua
kitambaa cha kitani safi, akaushusha
mwili kutoka msalabani, akaufunga
katika kile kitambaa cha kitani, na
kuuweka ndani ya kaburi
lililochongwa kwenye mwamba.
Kisha akavingirisha jiwe kwenye
ingilio la kaburi. [47] Maria
Magdalene na Maria mamaye Yose
walipaona mahali pale alipolazwa.

Kufufuka Kwa Yesu
(Mathayo 28:1-8; Luka 24:1-12;
Yohana 20:1-10)

16Sabato ilipomalizika, Maria
Magdalene, Maria mama yake
Yakobo, na Salome walinunua
manukato ili wakaupake mwili wa
Yesu. [2] Asubuhi na mapema, siku
ya kwanza ya juma, mara tu baada ya
kuchomoza jua, walikwenda
kaburini. [3] Njiani wakawa
wanaulizana wao kwa wao, "Ni nani
atakayetuvingirishia lile jiwe kutoka
kwenye ingilio la kaburi?"

4Lakini walipotazama, wakaona
lile jiwe, ambalo lilikuwa kubwa
sana, limekwisha kuvingirishwa
kutoka pale penye ingilio la kaburi.
[5] Walipokuwa wakiingia mle
kaburini, wakamwona kijana mmoja
aliyevaa joho jeupe akiwa ameketi
upande wa kuume, nao
wakastaajabu.

6Yule malaika akawaambia,
"Msistaajabu. Mnamtafuta Yesu,
Mnazareti, aliyesulubiwa.
Amefufuka! Hayuko hapa. Tazameni
mahali walipomlaza. [7] Lakini
nendeni mkawaambie wanafunzi
wake pamoja na Petro, kwamba,
'Anawatangulia kwenda Galilaya.
Huko ndiko mtamwona, kama
alivyowaambia.' "

8Hivyo wakatoka, wakakimbia
kutoka mle kaburini wakiwa na hofu
kuu na mshangao. Nao
hawakumwambia mtu yeyote neno
lolote, kwa sababu waliogopa.

Yesu Anamtokea Maria Magdalene
(Mathayo 28:9-10; Yohana 20:11-18)

9Yesu alipofufuka alfajiri na
mapema siku ya kwanza ya juma
alimtokea kwanza Maria Magdalene,
yule ambaye alikuwa amemtoa pepo
wachafu saba. [10] Maria akaenda,
naye akawaambia wale waliokuwa
wamefuatana na Yesu, waliokuwa
wanaomboleza na kulia. [11] Lakini

waliposikia kwamba Yesu yu hai na kwamba Maria alikuwa amemwona, hawakusadiki.

Yesu Awatokea Wanafunzi Wawili
(Luka 24:13-35)

12Baadaye Yesu akawatokea wawili miongoni mwa wanafunzi wake walipokuwa wakienda shambani akiwa katika sura nyingine.
13 Nao wakarudi na kuwaambia wenzao. Lakini hawakuwasadiki wao pia.

Yesu Awaagiza Wale Wanafunzi Kumi Na Mmoja
(Mathayo 28:16-20; Luka 24:36-49; Yohana 20:19-23; Matendo 1:6-8)

14Baadaye Yesu akawatokea wale wanafunzi kumi na mmoja walipokuwa wakila chakula. Akawakemea kwa kutoamini kwao na kwa ugumu wa mioyo yao kwa kutosadiki wale waliomwona baada yake kufufuka.

15Akawaambia, “Enendeni ulimwenguni kote, mkaihubiri Injili
kwa kila kiumbe. 16 Yeyote aaminiye na kubatizwa ataokoka. Lakini yeyote asiyeamini
atahukumiwa. 17 Nazo ishara hizi zitafuatana na wanaoamini: Kwa Jina langu watatoa pepo wachafu;
watasema kwa lugha mpya; 18
watashika nyoka kwa mikono yao; na hata wakinywa kitu chochote cha kuua, hakitawadhuru kamwe; wataweka mikono yao juu ya wagonjwa, nao watapona.”

[Yesu Apaa Kwenda Mbinguni
(Luka 24:50-53; Matendo 1:9-11)

19Baada ya Bwana Yesu kusema nao, alichukuliwa juu mbinguni na kuketi mkono wa kuume wa Mungu.
20 Kisha wanafunzi wake wakatoka, wakahubiri kila mahali, naye Bwana akatenda kazi pamoja nao na kulithibitisha neno lake kwa ishara zilizofuatana nalo.]